

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, RUGSĖJO-SEPTEMBER 30, 2017 • Vol. CVIII NR. 113

Kaina 2 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-29-17

ŠIAME NUMERYJE:

ToBeLt jau pas vakarų
pakrantės lietuvių – 5 psl.

Čikagos maratonas laukia
dalyvių ir sirgalių – 9 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Iki valstybės atkūrimo jubiliejaus liko 138 dienos!

JONO BASANAVIČIAUS KELIAIS

J. Basanavičius daug padarė, kad būtų sukurtas modernus Varnos kurortas.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Artėjant Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 100-osioms metinėms, vis daugiau dėmesio skiriama Vasario 16-osios akto signatarams – tvarkomos jų tėviškės, leidžiamos knygos, vyksta konferencijos. Nepriklausomos Lietuvos krikštatėviu vadinamas daktaras Jonas Basanavičius gimė Vilkaviškio rajone, Ožkabaliuose. Jo tė-

viškėje veikia puikus muziejus, bet daugelis dar iš mokyklinių vadovėlių atsimena, gerai žino, kad net 25-erius savo gyvenimo metus daktaras praleido tolimojoje Bulgarijoje. Kai rugsėjo viduryje pasitaikė proga aplankyti Varną, kurioje J. Basanavičius gyveno nuo 1892 iki 1905 metų, nutariau šiame kurortiniame Juodosios jūros mieste paieškoti daktaro pėdsakų. Buvau girdėjęs, kad čia įamžintas jo atminimas ir daktaras iki šiol prisimenamas. – 10 psl.

Virginija, gyvenanti Mexico City: apie miestą, kultūrą ir žemės drebėjimą

Virginijai Meksikoje įspūdžių netrūksta: egzotika ir netikėtumai laukia už kiekvieno kampo.

Tinklaraščio „Mano Amerika“ autorė Diana Plačiakienė turi nuostabų sugebėjimą surasti lietuvių, išsibarsčiusių įvairiausiose pasaulio vietose. Šiandien mūsų skaitytojams – jos pokalbis su Virginija Nartavičiūte, kuri gyvena viename iš pavojingiausių pasaulio miestų – Mexico City. Mieste, kuriame neseniai įvyko baisus žemės drebėjimas. O patys vietiniai juokauja: jeigu dar nebuvai apiplėštas, tuomet negali savęs vadinti tikru meksikiečiu. Tačiau nepaisant pavojų, gyventi šiame mieste lietuvaitei patinka. – 11 psl.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

Redaktorė Virginija Petrauskienė

ŽAIBIŠKI POKALBIAI

Vairuojant vienam, dainuoti nedraudžiama

Šio šeštadienio klausimo idėją piktavo mano rytinė kelionė į darbą. Sankryžoje, degant raudonam šviesoforo signalui, stebėjau gretimoje juostoje sustojusio automobilio vairuotoją: moteris visą savo dėmesį buvo sutelkusi į telefoną, rašė kažkam žinėlę. Užsidedus žaliai šviesai, ji savo darbą tęsė, stabdydama už jos išsirikiavusius automobilius. Ta proga atėjo į galvą neseniai perskaitytas anekdotas: „Šiandien vairuodama į darbą, sankryžoje pamačiau automobilį prie vairo barzdą skuntą vyriškį. Taip nustebau, kad vos lūpų dažų neįmečiau į kavą“. Ir ko tik mes nedarome vairuodami (juk dažnas ne vieną valandą per dieną praleidžiame važiuodami automobiliu iš taško A į tašką B). Draudimų kompanijų pateiktais duomenimis, vairuodami žmonės daro keisčiausių dalykų: skaito laikraščius, blizginasi batus, valo au-

tomobilio langus ar ant sėdynių esančias dėmes... Ir tai tik nedidelė dalis darbų iš viso galimo jų sąrašo. Vairuodami dažnai geriame kavą, mokomės, klausomės radijo, kalbamės telefonu, kai kurios moterys įsigudrina nuveikti neįtikinamiausių darbų – pavyzdžiui, sankryžose pasidaryti nelabai kokybišką manikiūrą, net persirengti. Kai kas mėgsta koketuoti ar net megzti pažintis sankryžose. Apie asmenukų mėgėjus jau nebekalbu. Kartais vairuodami garsiai dainuojame arba verkiame, nes niekas mūsų negirdi...

O ką jūs dar mėgstate daryti vairuodami automobilį?

Kristina Cameron, visatos pilietė:

Vairavimas yra geras būdas pažinti save, suprasti, kas esi iš tikrųjų. Vairuodama automobilį, dažniausiai mėgstu stebėti savo pačios emocijas. Dažniausiai tos emocijos būna neigiamos. Gyvenu Island NY, vadinamuose hamptonuose, kur niujorkiečiai turi savo vasaros poilsia vietas. Tai yra turtingų žmonių gyvenamieji rajonai, tokių, kurie paprastai turi savo vairuotojus, o patys prie vairo sėda palyginti retai. Todėl vairuoja ne visada labai atidžiai. Vasarą važinėti šiuose rajonuose yra ypač sudėtinga. Štai ir šiaandien neatidi vairuotoja sukėlė avarinę situaciją – man pavyko sustabdyti automobilį paskutinę akimirką ir taip išvengti avarijos. Taigi, tokiais atvejais vairuodama plūstuosi. Bet tuo pačiu imu save tramdyti ir galvoti, kas dar vis tūno manyje, kad esu tokia nekantri ir netolerantiška? Juk ir aš pati galiu padaryti klaidų... Kai mokiausi Barbaros Brennan gydymo mokykloje, išmokau to, kad reikia paleisti savo emocijas. Esu ne kartą pasinaudojus dėstytojų patarimais rėkti ir taip atsikratyti įtampos. Kartą sankryžoje pamačiau, kaip šalia sustojusios mašinos vairuotojas žiūri į mane didelėmis akimis. Supratau, kad išbandydama rė-

kimo terapiją pamiršau užsidaryti langą... Vairuodama į darbą dažnai garsiai dainuoju, lavinu balsą. Gal ne visada pataikau pagauti reikiamą natą, bet juk niekas manęs negirdi. Esu bandžiusi vairuodama klausytis audio knygų. Tačiau supratau, kad man taip „skaityti“ nepatinka. Aš labiau mėgstu skaityti susirangiusi fotelyje, savo rankose turėdama popierinę knygą ir jausdama iš jos sklindančią energiją.

Valentina Balčiauskienė, dirba „Kunigaikščių užkeigose“ (Grand Duke’s Restaurant) parduotuvėje:

Kiekvieną rytą vairuodama į darbą geriu arbatą su medumi ir chia sėklomis. Nes tai labai sveika, šis gėrimas man iš pat ryto suteikia daug energijos. Taip pat apgalvoju dienos darbus, suplanuoju savo laiką. Kartais paplanuoju net ateinančių kelių dienų dienotvarkę. Stengiuosi įsileisti tik geras mintis, todėl klausausi patinkančios muzikos. Jeigu esu labai geros nuotaikos, tai ir pati dainuoju, net koja į taktą mušu. Niekada nevalgau vairuodama. Mano skrandis taip išauklėtas, kad jis gauna pusryčius visada tuo pačiu laiku (tuomet, kai nevairuoju). Man atrodo nepriimtina, kai matau, kaip kiti vairuotojai prie vairo kemša sumuštinis iš greito maisto užkeigę, trupina ant savęs. Kai kurie tuo pačiu metu dar sugeba kalbėtis telefonu.

Pati vairuodama niekada nekalbu telefonu. Jeigu skambina vyras arba sūnus, tuomet įjungiu garsiakalbį ir pasakau, kad perskambinsiu. O jeigu labai reikia pasikalbėti, tuomet suku į degalinę. Jaučiuosi esanti tvarkinga vairuotoja, nes 11 metų gyvenu JAV, o manęs dar nė karto nėra sustabdę policijos pareigūnai.

Liutauras Čepreckas, buvęs Lietuvos ansamblio „Nerija“ dainininkas, dabar pervežimų bendrovės savininkas:

Jau 24-erius metus vairuoju troką, didžioji mano gyvenimo dalis dabar praeina mašinos kabinoje. Ką veikiu vairuodamas? Mane domina, kas vyksta pasaulyje. Todėl klausausi visų įmanomų radijo stočių. Jeigu kelyje nėra daug mašinų, kartais trumpai ką nors paskaitau telefone. Žinau, kad kai kurie vairuodami sugeba net televizorių žiūrėti. Na, kiek jie ten mato, nežinau. Gal daugiau klausosi, kas vyksta ekrane. O šiaip, aš pastaruoju metu ėmiau klausytis savo jaunystės dainų įrašų, kuriuos suradau po 20 metų. Tai gyvo dainavimo koncertų įrašai. Man juos paskolino draugai, gyvenantys Čikagoje. Šiaip jau niekada nemėgau savęs klausytis, niekada nemaniau, kad moku dainuoti. O dabar klausantis man irgi vis girdisi dainavimo klaidos. Apie ką galvoju klausydamasis dainų? Pasvarstau, kaip būtų pasisukęs gyvenimas, jeigu būčiau ėjęs ne tuo keliu, kuriame esu dabar. Ar dainuoju vairuodamas? Ne, sau nedainuoju, o Amerikai mano dainų nereikia. Pabūnuoju sau po nosimi. Na, kartais uždainuoju viešajame tualete, kad naujai atėjusieji žinotų, kad ši kabina užimta.

Algirdas Petrauskas, medžio darbų meistras, drožėjas:

Vairuodamas mėgstu gerti kavą, klausytis radijo, kartais atsiliepiu ir telefonu, nors žinau, kad už tai gresia bauda. Pats sankryžose neužmezginėju pažinčių, bet kartą teko pabendravti su šalia sustojusios mašinos vairuotoju. Laukdamas, kol užsideds žalias šviesoforo signalas, aš pamačiau, kad tas vairuotojas man nori kažką pasakyti. Atsidariau langą, o jis klausia: „Italiano?“. Papurčiau galvą, tada jis pasiteiravo, iš kur esu. Atsakiau, kad iš Lietuvos. Tuomet jis mane gerokai nustebino, pasakydamas, kad žino lietuvių grupę „Rondo“ ir net užtraukė dainą „Margarita, Margarita...“. Pasisimojavome atsisveikindami, toks draugiškas vairuotojas man pakėlė nuotaiką.

Marija, Čikagos priemiesčio gyventoja:

Važiuodama į darbą paprastai mokausi naujos kalbos – klausausi italų arba ispanų kalbų mokomųjų įrašų. Kai noriu susikaupti arba nusiraminti – įsijungiu klasikinę muziką. Kartais ruošiuosi darbo dienai – pasirenku žinių stotį, kad galėčiau išgirsti pačią naujausią informaciją apie tai, kas vyksta pasaulyje.

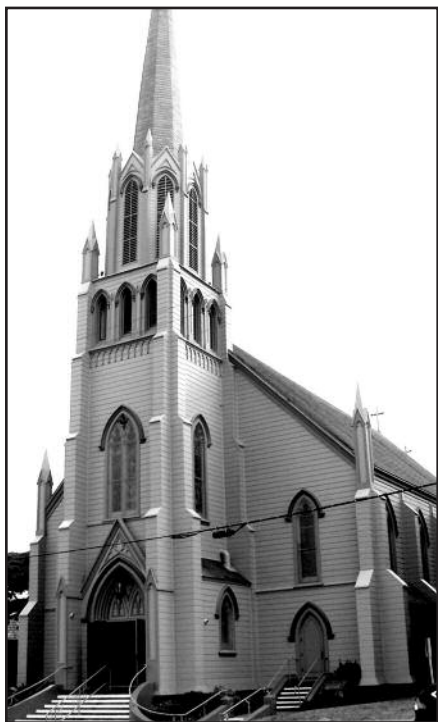
Redaktorius Amandas Ragauskas

VAKARIS

Atostogos šiaurinėje Kalifornijoje

AMANDAS RAGAUSKAS

Pasirinkti šių metų atostogoms šiaurinę Kaliforniją lėmė dvi priežastys. Pirmoji, kad nutarėme aplankyti sūnų ir marčią, šiuo metu gyvenančius Eureka, o antroji, kad tame krašte dar nesame buvę ir nesame matę aukščiausių pasaulyje medžių – raudonmedžių. Keliaavome automobiliu, nes taip keliaudami jaučiamės visiškai laisvi: galime bet kada pasukti į šalį ir pasidomėti pakeliui esančiais įdomiais objektais, bet kada galime sustoti pailsėti ar pasiūpinti.

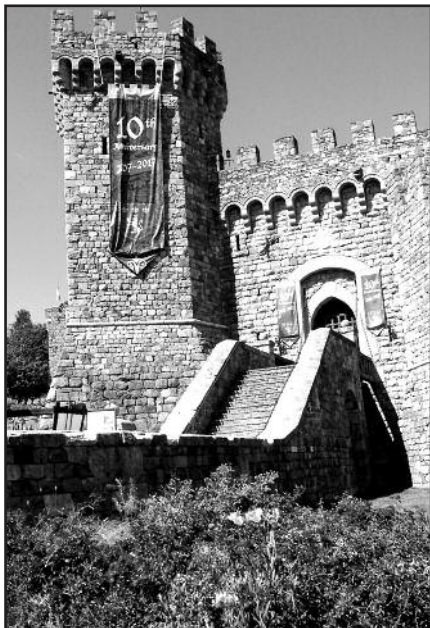

Eurekos Šv. Bernardo bažnyčia, pastatyta 1889 metais.

I mūsų pasirinktą atostogų vietą galima nuvykti trimis keliais – priklausomai nuo to, kiek laiko nori praleisti kelyje ir kokias Kalifornijos įdomybes pamatyti.

Ilgiausiai užtruktų keliaujant 1 keliu (PCH – Pacific Coast Highway), Ramiojo vandenyno pakrante, besigrožint nuostabiais gamtos vaizdais. Antras variantas – keliauti 101 keliu apsilankant Santa Barbaroje, ir, prisiminus Vytautą Kernagį („Čia Kalifornijoje merginos, saldus ir geras vynas“), užsukti į Paso Robles vynines paragauti skanaus kalifornietiško vyno, pakeliui aplankant ir Ispanijos pranciškonų įsteigtas misijas. Jų, pradedant 1769 m., liepos 16 d. įkurta San Diego del Alcala misija ir baigiant 1823 m. liepos 4 d. įkurta Sa Francisco Solano, yra dvidešimt viena.

Na, o trečias variantas – švilpti 5 – „Golden State“ greitkelio, per Kalifornijos lygumą, kurioje gyvenantys ūkininkai maitina didžiulius ir mažuosius Kalifornijos miestus ir miestelius. Ši kartą pasirinkome trečiąjį variantą, nes buvome pasiilę šeimininkų. Kelias ganėtinai nuobodus. Į vieną ir į kitą pusę po dvi eiles. Dešiniojoje eilėje, kaip koks prekinis traukinys, važiuoja didieji „trokai“. Vieni – į fermas pasikrauti žemės ūkio gėrybių, o kiti jau pasikrovę, skuba į miestus maitinti besočių miestiečių. Kairoji eilė lieka lengvajam trans-

Atkurtos viduramžių pilies rūsiuose gali paragauti puikaus vyno.

portui, kuris, nardydamas tarp „trokų“, švilpia savo keliais.

Ilgas kelias – proga paskaityti ir pasijuokti

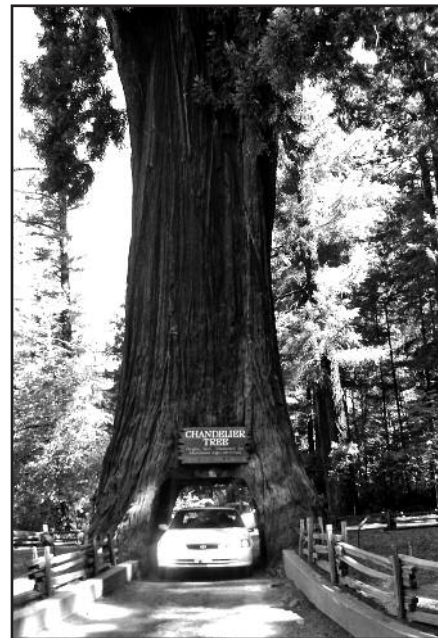
Mums su žmona kelionės neprailgsta ir nuobodžiausiais keliais. Turime puikų būdą joms sutrumpinti – tai knygos ir kompaktinės plokštelės. Į kelionę pasiimame kelias įdomias knygas, kurias žmona balsu skaito, o aš vairuodamas klausausi. Ji puiki skaitovė ir man malonu klausytis jos balso. Knygas pasirenkame įdomaus turinio, persmelktas jumoro. Ši kartą skaitėme aktorės Nijolės Narmonaitės knygą „Ko nematė žiūrovai“.

Tai aktorių ir režisierių nuotainingi prisiminimai apie netikėtus atsitikimus repetuojant, vaidinant, vykstant į gastroles ir apie gautas nuoširdžias gerbėjų dovanas. Tokių tekstų klausantis, važiuojant ir nuobodžiausiais keliais, snaudulys tikrai neima, o mylios bėga kaip užsuktos. Kai žmona pavargsta skaityti, klausomės aktoriaus Sigučio Jačeno leidžiamos lietuvių aktorių balsais įrašytų kompaktinių plokštelių kolekcijos. Klausėmės šiai kolekcijai aktorės ir talentingos skaitovės Olitos Dautartaitės įskaityto dvigubo albumo. Pirmasis –

Romualdo Granausko „Pasijos pagal Joną“, o antrasis – Jono Strielkūno „Mūsų dvasios gyvens inkiluos“. Taigi jais ir mėgavomės – Romualdo Granausko puikia proza ir Jono Strielkūno puikia poezija.

Taip smagiai bekeliaudami, pasijutome išalkę. O čia, prie pat greitkelio – malūnas bestovės. Ne, ne Šeduvos, bet Santa Nella „Pea soup Andersen“ restoranas. Jau ne kartą buvome ragavę skanios šiame restorane pagal prancūzišką receptą pagamintos žirnių sriubos.

Originalus „Andersen“ restoranas yra maždaug už 40-ties mylių nuo Santa Barbaros į šiaurę, Buellton mieste. Toje vietoje 1924 metais jį įkūrė danas Anton Andersen ir jo žmona prancūzė Juliette. Pradžioje tai buvo kavinė, kuri didžiavosi savo, pirma apylinkėje, turima elektrine virykle. Kavinėje lankydavosi daug danų emigrantų, kurie gyveno trijų mylių atstumu. Jie išikūrė 1911 metais danų emigrantų miestelyje Solvang, šiuo metu tapusiu gausiai turistų lankoma vieta. Tikras restorano klestėjimas prasidėjo, kai Juliette Andersen pradėjo gaminti žirnių sriubą pagal Prancūzijoje išminktą receptą. Pirmą kartą šios sriubos teko ragauti 1988 m., kai lankiausi Los Angeles pas savo tetą. Vieną sekmadienį pusbrolis pasiūlė pasivaisinti jo mėgstama žirnių sriuba. Iš karto sutikau, nes apetitu nesiskundžiau. Sėdom į automobilį ir – pirmyn į restoraną. Važiuojame, važiuojame, o restorano kaip nematyti taip nematyti. Pasirodo tas restoranas už gerų 130 mylių nuo tetos namų. Man, atvykusiam iš Lietuvos, važiuoti tokį atstumą, kad pavalgytumei žirniene, buvo neįsivaizduojama, o mano pusbroliui – amerikiečiui, tai įprasta. Tiesa, ne kiekvieną dieną. Pasiekus restoraną, jaučiausi gerokai išalkęs. Valgyti restoranuose nebuvau pratęs, ypač Amerikoje, kur meniu keliolikos puslapių. Pusbrolis paaiškino, kad jeigu užsisakysiu pagrindinį patiekalą, tai sriubos galėsiu valgyti kiek norėsiu. Apie jautienos kepsnius ar jūros gėrybių imant rybes neturėjau jokios nuovokos, todėl nedvejodamas pasirinkau savo amerikietišką svajonę – mėsainį. Sukirtau savo „svajonę“, lėkštę žirniene ir ...ne-

Ispūdingasis Chandelier Tree – tunelis raudonmedyje.

labasis mane sugundė pademonstruoti savo anglų kalbos žinias. Nelaukdamas pusbrolio pagalbos paprašiau padavėją, kad atneštų dar vieną lėkštę sriubos. Tariau – „please one more bowl of sope“. Pamatęs padavėjo ir pusbrolio veido išraiškas, supratau, kad kažką būsiu ne taip pasakęs. Man pasirodė, kad negali būti, kad ir rusiškai, ir angliškai sriuba skamba vienodai, todėl nedvejodamas užsisakiau

Ramiojo vandenyno pakrantėje sutiksi ir elnių.

...lėkštę muilo.

Ši kartą taip nenutiko. Suvalgėme su žmona po lėkštę žirnių sriubos, draugiškai pasidalinome pagrindinį patiekalą ir sėdė į automobilį, nušvilpėme greitkelio link San Francisco. Kadangi kelionės trukmė pagal „Google“ nuo mūsų namų La Crescenta iki Eurekos, kuri yra dar nepertoliausiai už San Francisco, 10,1 val., nutarėme pernaktuoti.

Čia ir prasidėjo mūsų nuotyčiai. Ankstesniais metais keliaudami rudėnį, kai prasidėję mokslo metai, niekada neužsisakydavome viešbučių iš anksto. Taip padarėme ir šį kartą, o kad mūsų kelionė prasideda ilgąjį Labor Day savaitgalį, mums nė motais. Aplankę išpūdingą Ferrari-Carano vyninę Napa Valley, patraukėme link sūnaus rekomenduotos aplankyti vyninės – Castello di Amorosa. Jau vakarėjo ir mes nusprendėme ieškotis nakvynės, bet pasirodė, kad visi viešbučiai užimti – Labor Day savaitgalio metu Napa Valley vyksta įvairūs renginiai, pritraukiantys žmones aplankyti vyninėse, paragauti vynų ir tapti vyninių klubo nariais. Apvažiavę ne vieną viešbutį, pagaliau gavome paskutinį likusį kambarį už gana didelę, viešbučio kokybės neatitinkančią, kainą. Pernakvoję vėl nusigavome iki minėtos vyninės, bet ten žmonių

Ferndale miestas garsėja gražiai išsaugotais Viktorijos stiliaus pastatais.

Autoriaus nuotraukos

buvo tiek, kad nei praeiti, nei pravažiuoti. Nutarėme ją aplankyti grįždami namo ir pasukome link Eurekos. Po 4,5 val. kelio pasiekėme Ramiojo vandenyno įlankos pakrantėje įsikūrusį miestą ir jame gyvenančius artimuosius.

Gamtos didybė ir žmogaus menkumas

Kitos dienos rytą prasidėjo mūsų atostogos šiaurinėje Californijoje, Humboldt apskrityje pažintimi su aukščiausiais pasaulyje medžiais raudonmedžiais, kurių aukštis siekia iki 300 pėdų, o amžius iki 2,000 metų.

Pravažiavome taip vadinamą „Avenu of the Giants“, besigrožėdami raudonmedžių didybe. Stovėdamas šių galiūnų miške, pajunti savo mažumą. Deja, tas mažas baltaodis žmogelis, atsiradęs šiuose miškuose maždaug prieš 150 metų aukso karštligės metu, išvijęs vietinius gyventojus indėnus, pamatęs kiek pelno būtų galima gauti pardavus šių galiūnų medieną, pradėjo juos beatodairiškai kirsti. Buvo išnaikinti didžiuliai priešistorinių miškų plotai, kol 1918 metais susikūrusi raudonmedžių apsaugos organizacija pristabdė šį barbarišką medžių naikinimą. Bet tas tik iš dalies pristabdė šį procesą. Laimei 1968 m. JAV Senatas išleido potvarkį, skelbiantį raudonmedžių mišką nacionaliniu parku.

Vaikščiojome Ramiojo vandenyno pakrantės tamsiu smėliu, grožėjomės augmenija ir gyvūnija. Stebino, kad paplūdimiuose matėme iš sudžiūvusių medžio šakų sureštų „palapinių“. Pasirodo, jose nakvoja klajojantys benamiai žmonės. Niekur daugiau neteko matyti keliuose tiek be tikslo, su kuprinėmis ant pečių vaikščiojančių žmonių. Kaip vėliau paaiškėjo – tai narkomanai, kurie rūko kanapių suktines. Humboldt srityje kanapių auginimas klesti.

Užsukome ir į Ferndale miestą, kuris įžymus gražiai išlaikytais Viktorijos stiliaus pastatais. Beje, tokio tipo pastatų galima pamatyti ir Eureka.

Pietavome „Samoa Cookhouse“. Tai paskutinė išlikusi medkirčių valgykla Amerikos vakaruose, kurioje galima paragauti tradicinio to meto medkirčių maisto. Sekmadienį dalyvavome šv. Mišiose Eurekos, Šv. Bernardo bažnyčioje, kuri buvo pastatyta 1889 m.

Maloniai paviešėję sūnaus namuose, pasidžiaugę nuostabiu Dievo sukurtu Pasauliu, patraukėme link namų. Pakeliui aplankėme Chandelier Tree. Tai didžiulis tunelis raudonmedyje, pro kurį gali laisvai pravažiuoti lengvasis automobilis.

Nepraleidome progos apžiūrėti anksčiau minėtą Castello di Amorosa vyninę. Šį kartą pasisekė. Buvo ketvirtadienis ir žmonių srautas buvo ženkliai mažesnis nei Labor Day savaitgalio metu. Šiais metais pilis švenčia savo dešimtmetį. Ją pastatyti vyninės savininkui, italui iš Tuscan, užtruko 14-ka metų. Tai tikrai išpūdingai atkurta Viduramžių pilies kopija. Įsigiję bilietus, galėjome pasigrožėti pilies interjeru, didžiuliuose rūsiuose paragauti puikaus vyno.

Grįždami nutarėme per daug neskubėti ir nuo San Francisco pasukome 101 keliu. Paskutinė nakvynės vieta – Buellton. Ryte vėl papusryčiaavę „Pea soup Andersen“ restorane, gėrėdamiesi gražia Ramiojo vandenyno pakrante, pasukome namų link.

Smagu, kai po ilgos (2,240 mylių), pilnos neužmirštamų išpūdžių kelionės gali pasidžiaugti savo namų jaukumu.

ToBeLT atvyko į JAV

Komanda ieškos lietuviškos tapatybės apraiškų Vakarų pakrantės bendruomenėse

AKVILĖ BARTAŠEVIČIŪTĖ

Projektas ToBeLT praėjusią savaitę Vilniuje pakvietė žinomus žmones, muzikantus ir visuomenės veikėjus, pasikalbėti apie tai, „kas yra cool/lietuvybė“ ir ką tai reiškia kiekvienam lietuviui. Renginys tapo savotišku atsisveikinimo vakarėliu – kai skaitysite šias eilutes, projekto autorius Jurgis Didžiulis su komanda jau bus Los Angeles.

Diskusijoje Jurgis Didžiulis kalbino televizijos laidų vedėją, žurnalistę, kulinarinių knygų autorę Beatą Nicholson, komiką Paulių Ambrazevičių, dainininkę ir reklamos specialistę Dovilę Filmanavičiūtę bei muzikantą Martyną Levickį.

Visus juos vienaip ar kitaip palietusi emigracijos tema atsiskleidė naujais kontekstais, kurie į lietuviybę leido pažvelgti kitu kampu – savo tapatybę kuriame patys, todėl pasirinkimas, kokių lietuviu būsimė ir kaip su tuo gyvensime, visų pirma priklauso nuo mūsų.

„Tapatybės kokybė yra, visų pirma, žmogaus, o ne valstybės reikalas, nors daugelis dažnai galvoja kitaip. Man būti lietuviu yra faina, nes matau, kokie cool yra lietuviai visame pasaulyje. Todėl savo kelionėmis norime sustiprinti ryšį tarp visų lietuvių, dalintis istorijomis, kad visi suprastų, kokia Lietuva didelė ir kokie dideli yra mūsų žmonės“, – pasakojo diskusijos moderatorius Jurgis Didžiulis.

Į klausimą, kada ji labiausiai didžiuojasi būdama lietuve, dainininkė ir reklamos specialistė Dovilė Filmanavičiūtė atsakė: „Mane ta akimirka ištinka kaskart, kai suvokiu, kiek mes jau esame pasiekę, būdami tokia maža Valstybe. Mes modernūs, protingi, pasaulietiški, konkurencingi, autentiški. Man labai patinka, kad mes ir perdėtai savikritiški. Manau, kad tas jausmas gimdo tik norą stiebtis ir vyti pasaulį. Ir jūs dar pamatysite, ką mes tam pasauliui parodysime!“

Pasak „Humoro klubo“ komiko Pauliaus Ambrazevičiaus, būdamas lietuviu kas kartą labiausiai džiaugiasi, kai turi svečių iš užsienio ar pats būna užsienyje.

„Pasakoju įvairius įdomius dalykus iš Lietuvos istorijos – nuo ‘jūros iki jūros’ ir partizanų, Sąjūdžio ir Tarybų Sąjungos griovimo. Ir kas kartą džiaugiuosi, kad tą sugebėjimą padaryti mes“, – kalbėjo jis.

Renginyje taip pat dalyvavo projekto draugai – iniciatyvos „Lietuva 4.000.000“ komanda, kurie bando atrasti, kiek iš tikrųjų pasaulyje yra lietuvių ir jų palikuonių, kviesdami juos registruotis virtualioje platformoje.

Projektas ToBeLT išvyko į misiją – dvi savaites kelias į lietuviškos tapatybės paieškas, lankys JAV vakarų pakrantės lietuvių bendruomenes ir dalyvaus jų renginiuose.

Komandos kelionę galite stebėti skaitydami naujienas jų interneto pusapyje www.tobe.lt bei „Facebook“ paskyroje ToBeLithuanian.

Akvilė Bartaševičiūtė – ToBeLT koordinatore.

Projektas ToBeLT dvi savaites kelias ieškodami lietuviškos tapatybės.

Prieš kelionę – diskusija Vilniuje.

ToBeLT nuotraukos

Tarptautinės FIA „Drifting Cup“ taurės varžybos Japonijoje

Bakchis lenktynių trasoje.

Asmeninio albumo nuotraukos

Rugsėjo 30–spalio 1 dienomis FID (Federation Internationale de L’automobile) pirmą kartą rengia tarptautinės „Drifting Cup“ varžybas Japonijoje. Jose dalyvaus 14-kos šalių sportininkai. Lietuvą atstovaus sėkmingai JAV „Formula Drift“ varžybose dalyvaujantis Aurimas (Odi) Bakchis. Aurimas vairuos ARK Performance FEAL Suspension Genesis Coupe automobilį, kuris buvo specialiai paruoštas 2015 m. „Formula Drift“ varžyboms Japonijoje. Ten Aurimas laimėjęs antrą vietą taip pat tapo 2015 m. pasaulio šonaslydžio čempionato antros vietos laimėtoju.

„Sidabrinis“ Aurimas Japonijoje 2015 m.

Redaktorė Vida Kuprytė El. paštas: draugasateitis@gmail.com

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Vasaros įspūdžiai įamžinti laikraštėlyje

Kaip saulės užtemimas užslenka nauji mokslo metai ir pritemdo vasaros stovyklų prisiminimus. Tada taip gera į rankas pasiimti stovyklos laikraštėlį, pasklaidyti ir sugrįžti į šviesias atostogų dienas. Tai spaudos galia! Štai vartau šios vasaros Jaunųjų ateitininkų sąjungos stovyklos laikraštėlį „Ex Libris“, kurio puslapiuose atsiskleidžia ypatinga stovykla, vykusio liepos 15–23 d. Dainavoje. Laikraštėlio pagalba trumpai prisiminsime šiltesnes, nerūpestingas dienas.

Turbūt nėra tikslo Jaunųjų ateitininkų stovyklos leidinį vadinti „laikraštėliu“, nes jis – daugiau kaip 60 puslapių. Kyla klausimas: kaip toks storas tomas sukuriamas per devynias stovyklavimo dienas? Ogi šitaip: kiekvienas iš stovyklautojų (o jų buvo daugiau kaip 150!) prisidėjo savo rašiniais, sukurtomis pasakomis, piešiniais ir nuotraukomis. Stovyklinės dienos taip pripildytos užsiėmimų, vaidinimų, šūkių, dainų, sporto, jog rašymui medžiagos netrūksta, tik neaišku, kaip laikraštėlio redaktoriai Jūratė Žukauskienė ir klierikas Mantas Mileris rado tiek laiko viską sudėlioti popieriaus lakštuose!

Laikraštėlis pavadintas pagal stovyklos temą „Ex Libris“ (lot. *ex libris* – iš knygų). Stovyklos programos vadovė ir Jaunųjų ateitininkų sąjungos pirmininkė Rita Bieliauskienė pasidalijo, kaip ši tema buvo parinkta: „Norėjome, kad stovyklautojai gerai susipažintų su lietuviškomis pasakomis. Pavadinom stovyklą „Ex Libris“, kad vaikai daugiau sužinotų ir apie ekslibrius – meno kūrinius, kurie nurodo knygos savininką, ir patys ‘pasi-savintų’ (ar perskaitytų) visas pasakas ir knygas JAS ‘bibliotekos’ sąrašė“.

Iš laikraštėlio akivaizdu, kad visa stovykla kvepėjo pasakų pasauliu. Štai kiekvienai stovyklos dienai parinkta pasaka: „Eglė žalčių karalienė“, „Legenda apie Geležinį vilką“, „Lapė Gudragalvė“ ir pan. Stovyklautojai savo būrelius pavadino pagal tikrus ar išgalvotus pasakiškus veikėjus: „Spyglio vyrai“, „Gintarinės undinės“ ir „13 slibinų“. Ir galop – laikraštėlis pripildytas pačių stovyklautojų sugalvotų fantastinių pasakojimų. Žodžiu, visa stovykla vyko su pasakų ženklu.

Stovyklos dienos vyko nuo seno susiklosčiusia tvarka – kasdien dainuojama, maudomasi Spyglio ežere, dalyvaujama šv. Mišiose ar dvasiniuose pokalbiuose, sportuojama. Kasdien vyko ir pamokos bei užsiėmimai. Laikraš-

tėlyje paskelbtas toks pamokų sąrašas, kuris parodo programos įvairovę:

„Ateitininkų ideologija“ – sužinojome, kas yra ateitininkas ir kaip šios organizacijos principus įtraukti į kasdienį gyvenimą. Vedė Milda Vitkutė ir Linas Braukyla, abu ateitininkai, atvykę iš Lietuvos. „Dainavimas“ – linksmai dainavome „Ei, drauguži...“ ir kitas stovyklines dainas. Vedė muz. Darius Polikaitis.

„Etiketas“ – išmokome mandagiai elgtis. Vedė Renata Dambrauskaitė.

„Ex Libris šou“ – sukūrėme pasirodymą apie mums paskirtą liaudies pasaką. Pasirodėm prieš visą stovyklą! Vedė Augis Dicevičius ir Dovas Lietuvninkas.

„Gamta“ – tyrinėjome Dainavos gamtos ypatybes. Vedė Monika Žukauskienė.

„Kalbos kampelis“ – rašėm stovyklos laikraštėliui. Vedė Jūratė Žukauskienė ir klierikas Mantas Mileris. „Kepimas“ – per karštą kepti? Išmokom gaminti naminius ledus! Vedė Lina Jameikienė.

„Sportas“ – krepšinis! Kvadratas! Futbolas! Tinklinis! Vedė Liutauras Milevičius ir Rimas Barškėtis.

„Rankdarbiai“ – pagaminom savo „Ex Libris“ antspaudus. Vedė Ugnė Skripkutė-Roper.

„Religiniai pašnekesiai“ – paskalbėjom su kun. Mariumi Talučiu apie mūsų tikėjimą.

„Vištytė ir gaidelis“ – būreliai lenktyniavo, kuris atras, kas skriaudžia Vištytę? Vedė Vida Sasnauskienė.

Stovyklautojai galėjo pasirinkti ir vieną užsiėmimo būrelį pagal savo pomėgius: ar sportuoti, ar užsiimti rankdarbiais, ar kepti, ar filmus kurti. Šiuos būrelius vedė jau minėti mokytojai bei Aida ir Laura O'Meara, Andrėja Memėnienė, Aras Tijūnėlis ir Artūras Bieliauskas.

Iš laikraštėlyje išspausdintų pasakojimų akivaizdu, kas stovyklautojams labiausiai patiko. Šiemet lyg susitarę visi mini „Knygnešių“ žaidimą. Štai stovyklautoja Greta Latvenaitė pasakoja, koks tai žaidimas: „Knygnešiai šiais metais buvo siurprizas, ir buvo labai smagu! Vadovai buvo „žandarai“, o mes, stovyklautojai – lietuvačiai. Mes bėgijome po stovyklą, bandydami surasti ‘Lietuvą’ ir ten perduoti knygas, o caro budeliai mus gaudė.“

Sporto šventė taip pat buvo labai populiari. Rita Bieliauskienė pasakojo, kad po iškilmingo fakelo įnešimo į Sporto šventę „atvyko net pati prezidentė Dalia Grybauskaitė, kuri perskaitė ištrauką iš savo mėgstamiausios knygos – Justino Marcinkevičiaus ‘Grybų karo’. Ji visiems palinkėjo gerų varžybų ir vėliau sugrįžo pasižiūrėti komandų pasirodymų.“

Kad vasaros stovyklos teigiamai veikia jaunus žmones, matyti iš abiturientų, t.y. aštuntokų, pasisakymų. Sofija Tunkavičiūtė parašė: „Aš atsimenu, kai praeitais metais su dvynėm atvažiavome į Dainavą pirmą kartą. Prisimenu, kad mes visur kartu ėjome ir nieko nepažinojome. Dabar aš turiu daug draugų ir daug gerų atsiminimų. Vienas iš jų – kad išmokau pinti apyrankes. Man čia taip smagu, kad net nenoriu grįžti namo! Man taip patinka Dainavoje, kad nusprendžiau kitais metais važiuoti į MAS (Moksleivių ateitininkų sąjungos) stovyklą!“

O Simona Bilevičiūtė rašo: „Aš JAS'e stovyklauju jau 4 metus. Kiekvieną vasarą aš noriu sugrįžti. Man patinka šokiai, knygnešių žaidimas, sporto šventė, bet pati pirmoji priežastis, kodėl aš grįžtu į stovyklą, – kad

Šiemet JAS stovyklos Sporto šventė, pavadinta „Grybų karu“, susilaukė ypatingos viešnios – Lietuvos prezidentės Dalios Grybauskaitės (vaidino Vida Sasnauskienė).

čia yra mano geriausi draugai ir vis susirandu naujų draugų. Šioje stovykloje mes visi esame šeima. Aš laikiu moksleivių stovyklos ir norėčiau būti jaunųjų stovyklautojų vadovė. Dainava – mano antrieji namai.“

Kiek daug sukaupę žinių stovyklos laikraštėlyje! Tai ne tik prisiminimų sąsiuvinis, tai stovyklos metraštis, kuris istorijai palieka medžiagos apie nepaprastai gražią jaunimo veiklą 2017 m. Linkiu, kad ir toliau stovyklautojai leistų savo laikraštėlius, o mokslo metais rašytų ir į „Draugo“ „iš ateitininkų gyvenimo“ skyrių.

Paruošė V. Kuprytė

Kad stovykla pasisektų, dirba daug žmonių. Štai koks būrys sutelktinėm jėgom prisidėjo prie 2017 m. Jaunųjų ateitininkų stovyklos.

Ruošos komitetas: Ramona Vaikutienė, Rita Bieliauskienė, Vida Sasnauskienė ir Alda Polikaitienė.

Audrius Polikaitis – komendantas
Rita Bieliauskienė – programos vadovė
Alda Polikaitienė – sekretorė, išdininkė
Kun. Marius Talutis – stovyklos kapelionas
Vida Sasnauskienė – Stovyklos ir vadovų paruošimo programos vadovė
Ramona Vaikutienė ir Andrėja Memėnienė – vyr. mergaičių vadovės
Aras Tijūnėlis ir Artūras Bieliauskas – vyr. berniukų vadovai
Nerija Čuplinskaitė ir Daina Polikaitytė – vakarinių programų vadovės
Edita Kuizaitienė – šeimininkė ir Gayle Kework – šeimininkės padėjėja
Petras Stungys – nakties sargas
Vaiva Marchertienė – ūkvedė
Rita Giedraitienė ir Kristina Volertienė – med. seserys
Gabija Petruitytė – Vaikų darželio mokytoja.

Jaunieji vadovai:
Laura Kiliūtė, Kristina Katiliūtė, Liucė Siliūnaitė, Daiva Biliūnaitė, Arija Simonaitytė, Daiva Daulytė, Alytė Katiliūtė, Marisa Sadauskaitė, Vasara Kulbytė, Kristina Stuopytė, Kamilė Mitkutė, Paulina Beleckaitė, Brigita Kanclytė, Danielius Rekašius, Augustas Ureta, Gilius Aleksa, Linas Braukyla, Vitas Polikaitis, Paulius Vaikutis, Aras Stungys, Vismantas Kuznecovas, Lukas Pekorius, Rimas Barškėtis ir Jokūbas Baranauskas.

Žalčių būrelio šūkis:

„Vienas galingas,
kitas madingas,
trečias protingas,
ketvirtas gudrus,
penktas žaismingas,
šeštas kerštingas,
septintas švarus ir labai padorus,
aštuntas pašėlęs ir nežino ribų,
devintas neturi jau savo dantų!
O, žmonės mielieji, ką jūs darysit,
Kai teks gyventi be mūsų
visų?ooooo...OOOOOOOOO
ŽALČIAI!“

Žalčiai – tai tik vienas JAS stovyklos būrelis iš dvylikos! Iš k.: būrelio vadovas Gilius Aleksa, Aras Suopys, Konstantinas Vlahos, Martynas Pelešinas, Gabrielius Iadipaolo, Edvardas Stašys, Kovas McCann, Timas Marchertas, Jonas Kimantas, Nedas Čaplikas ir būrelio vadovas Linas Braukyla.

Ateitininkų studijų savaitgalis (II)

Ar įmanoma išlaikyti lietuvių kalbą gyvenant svetur?

VITALIJA DUNČIENĖ

Gal sutapimas, o gal ne (Lietuvos Seimas 2017-uosius yra paskelbęs lietuvių kalbos metais), kad šiame Ateitininkų studijų savaitgalyje net dvi paskaitos buvo skirtos lietuvių kalbos išlikimo problemoms išsivijoje nagrinėti.

Šeštadienio rytą klausėmės Amherst universiteto, MA, profesorės, knygos „Raising a Bilingual Child“ autorės Barbara Zurer Pearson paskaitos apie dvikalbystės naudą ir kaip jos praktiškai pasiekti. Profesorė papasakojo apie daugybę jos su kolegomis atliktų eksperimentų, kurie be jokių abejonių patvirtina dvikalbystės naudą vaiko ir suaugusio žmogaus gyvenime. Moksliniai tyrimai tuo pačiu paneigė daugelį mitų apie dvikalbystę.

1. Buvo manoma, kad nuo mažens su dviem kalbomis susidūrę vaikai pradeda kalbėti vėliau. Moksliniai tyrimai nepatvirtina šio teiginio.

2. Buvo manoma, kad vaikai be jokių tėvų pastangų labai lengvai įsivina kalbas. Moksliniai tyrimai rodo, kad tėvai turi dėti pastangas, jeigu nori, kad vaikas mokėtų antrą kalbą.

3. Buvo manoma, kad dvikalbystė pakenks vaikui, nes padarys jį keistą draugų akyse. Iš tikrųjų pasaulyje yra daug daugiau dvikalbių, negu vienalbių.

4. Buvo manoma, kad kai kurios kalbos yra lengvesnės išmokti. Visos kalbos yra sudėtingos, skirtingos ir visos galima išmokti.

5. Buvo manoma, jeigu dvikalbis vaikas turi kalbinių sunkumų, atsisakius vienos kalbos problemos išsprendž. Moksliniai tyrimai rodo, kad ir atsisakius vienos kalbos, buvusios problemos išlieka.

6. Buvo manoma, kad yra tik vienas teisingas/geras būdas išmokti antrąją kalbą. Iš tikrųjų yra daugelis būdų mokytis/mokyti antrosios kalbos. Vienintelis klaidingas būdas – nesimokyti/nemokyti savo vaikų antrosios kalbos.

Dauguma iš mūsų esame girdėję apie dvikalbystės naudą ir tai patyrę

Barbara Zurer Pearson

patys. Bet amerikietės profesorės moksliniai tyrimai, jos žodis šia tema ir jos pavyzdys (profesorė laisvai kalba prancūziškai) turi stipresnį poveikį – niekas negali jos apkaltinti šališkumu.

Barbara Zurer Pearson ragino visus praturtinti savo gyvenimą mokantis (ir mokant savo vaikus) naujų kalbų.

Paskaitos pabaigoje profesorė atsakė į klausimus ir davė keletą praktinių patarimų: „Jeigu jūsų būsimasis/oji – kitos tautybės, prieš vestuves kalbėkitės apie jūsų būsimų vaikų kalbinį auklėjimą“. „Pasamdykite vaikui auklę, kuri kalbėtų lietuviškai, bet aiškiai pasakykite, ko jūs iš jos tikėtės, kad neatsitiktų taip, kad jūsų pasamdyta auklė naudotųsi jūsų vaiku, kad pasimokyti kalbėti angliškai“. „Kai vaikai ‘streikuoja’ ir atsisako kalbėti lietuviškai, nepasiduokite: apsimeskite, kad nesuprantate; pakartokite vaiko klausimą/teiginį lietuviškai; pasakykite, kad jums ši kalba labai brangi/svarbi ir todėl jūs tik ja norite kalbėti“. „Mokant vaikus naujos kalbos naudokite technologijas: kompiuterinius žaidimus, vaikiškus filmukus...“

Niekad ne vėlu mokytis lietuviškai

Antroji paskaita buvo Viliaus Žalpio iš Portlando, OR, tema „Tautinio identiteto atradimas ir kalbos mokymasis jau suaugus – asmeninė biografija“. Jeigu Vilių reikėtų apibūdinti vienu žodžiu, sakyčiau – didis vyras – didvyris; asmenybė; pavyzdys visiems lietuviams; užsidegęs lietuvybe (on fire).

Esu sutikusi daug lietuvių, kurie jaučiasi lietuviais, moka lietuvių kalbą, nes tai buvo jų tėvų norai, pastangos ir pavyzdžiai. Pažinau tokių, kurie, ne per seniausią atvykę iš Lietuvos, savo atsivežto lietuviško akcento gėdijosi ir viską darė, kad kuo greičiau jį galėtų „išvalyti iš savęs“, kaip kokį purvą nuo gražių drabužių. Mačiau, kaip ne per seniausią atvažiavusios iš Lietuvos mamos nemokė savo vaikų lietuviškai ir bėrė pasiteisinimus: „Nėra reikalo gaišti laiko vaikus mokant lietuvių kalbos, kuri už keliolikos metų vis tiek išnyks. Lietuvių kalbos mokėjimas ateityje vaikui jokios naudos neatneš, tai kam gaišti laiką? Neturiu laiko. Mūsų vaikai lanko sportus“. Mačiau, kaip išdidūs seneliai, negalėdami susikalbėti su savo vaikais, skuba mokytis angliškai, bet nepasisiūlo (gal kartais jų pasiūlymai nepriimami) savo vaikičius pamokyti lietuviškai. Tiesa, sunkoka paneigti teiginius, kad JAV pragyvenimui neužsidirbsi iš lietuvių kalbos mokėjimo.

Bet tada sutinki tikrą amerikietį William – Vilių. Jo seneliai – žemaičiai iš tėvo pusės atvyko į JAV su pirmąja išeivių banga iš Lietuvos. Viliaus mama – kubietė. Jo pirmieji gyvenimo metai prabėgo Kuboje. Kai Kuboje valdžią užgrobė Fidel Castro, šeima grįžo gyventi į Californiją. Gyveno kaip tipiška amerikiečių šeima. William baigė gimnaziją, studijavo agronomiją. Mes visi žinome, apie ką svajoja jauni

Iš k.: Rima Girniuvienė, Vilius Žalpytis, Simona ir Dorsey Minns. Jono Dunčios nuotraukos

žmonės: kur gauti gerą darbą, kaip užsidirbti daugiau pinigų, kur ir kaip smagiai praleisti laisvalaikį su draugais... Bet William pradėjo rūpėti kiti dalykai – jis labai rimtai, su žemaitišku užsispyrimu, susidomėjo savo tautiniu identitetu.

Viliau, ar galėtumėte „Draugo“ skaitytojams papasakoti, kokia buvo Jūsų „lietuviškojo atgimimo“ pradžia – pirmas min-tis... pirmas žingsnis?

Vilius Žalys. Augant mano tėtis visą laiką kalbėjo apie Lietuvą. Mano senelio brolis buvo knygnešys ir visa šeima, gelbėdamasi nuo caro persekiojimų, buvo priversta emigruoti į Prūsiją ir ten ilgus metus gyveno. Aš prisimenu, kad būdamas antroje klasėje pasakiau mokytojui, kad mano tėtis yra lietuvis, ir ji man atsakė: „Nėra tokios šalies: tavo tėtis yra ne Lithuanian, o – Lutheran“. Kai grįžęs namo mokytojos žodžius pasakiau tėčiui, jis supykė. Pramokęs ispaniškai lankiau mamos gimines Ispanijoje ir supratau, kad mūsų šeima gyvena labiau europietiška, negu amerikietiška gyvenimą.

Sulaukęs 20 metų ne visą darbo laiką dirbau benzino kolonėlėje. Vieną kartą į benzino kolonėlę atvažiavo mašina su latvišku lipinuku. Aš prisistačiau, kad esu pusiau lietuvis. Žmogus paklausė, ar aš moku lietuviškai. Atsakiau, kad nemoku, bet tuo momentu nutariau pasimokyti savo tėčio gimtosios kalbos. Kai apie savo planus papasakojau tėčiui, jis pasakė man, kad Los Angeles yra lietuviška Šv. Kazimiero parapija. Aš įsirašiau į lietuvių parapiją ir pradėjau lankyti šv. Mišias. Netrukus p. Razutienė pakvietė mane prisijungti prie šokių grupės „Spindulys“. Nors šiek tiek dvejojamas, pagaliau prisijungiau. Prisimenu, kad pačią pirmą repeticijos dieną visi norėjo su manimi susipažinti, – pasijutau esantis tarp savų.

Viliau, Jūs pasakojote, kad kelionė link lietuviškosios tapatybės nebuvo nei lengva, nei trumpa, nei linksma. Reikėjo stipraus žemaitiško užsispyrimo ir tikro pasišventimo tobulinant lietuvių kalbos žinias. Minėjote, kad keli žmonės Čikagoje Jums labai padėjo. Gal galite juos prisiminti ir paminėti?

V. Ž. Atvažiavau į Čikagą su sena „Mazda“ krizės metu, turėdamas kišenėje 600.00 dol. Tuo metu Illinois valstijoje buvo daugiausiai bedarbių iš visų valstijų. Bet man labai pasisekė, ir aš susiradau darbą per 3 dienas. Įdar-

binimo įstaigos tarnautoja paklausė manęs, kodėl aš šiuo metu atvykau į Il-linois valstiją, ir aš jai pasakiau tiesą – noriu išmokti lietuvių kalbos. Po to, kai ji man surado darbą, atsisveikindama prisipažino, kad ji irgi yra pirmosios lietuvių ateivių bangos pali-kuonė ir palinkėjo man sėkmės.

Pirmą savaitę pagyvenau pas tetą, o tada išsinuomojau butą kartu su studentais iš Taivaniai ir Palestinos. Dirbau ne visu etatu, todėl turėjau taupyti pinigus. Turėjau išgyventi savaitę su 1 maišeliu bulvių, 1 kepalu duonos, 12 kiaušinių ir 1 pakuote pigios dešros. Šiuos produktus padalindavau taip, kad užtektų septynioms dienoms. Taip gyvenau 3 mėnesius. Tuo metu apie savo situaciją daug negalvojau – reikėjo tai daryti, kad išgyvenčiau. Įsirašiau į lietuvių kalbos klasę, kurią vedė Ramutė Plioplytė. Ji supažindino mane su kun. Markus ir Paul bei Susan Binkis. Šie žmonės man buvo Dievo siųsti ir tapo gerais draugais. Kun. Markus mane dažnai pasikviesdavo eiti su juo papietauti, nors jis nieko nežinojo, kaip aš gyvenu. Aš net Padėkos dieną švenčiau pas jo mamą ir valgiau kalakutą, kopūstus ir lietuvišką dešrą.

Prasidėjus antrajam mokslo „Chicago Circle Campus“ ketvirčiui, aš netekau sniego kasėjo iš mašinų stovėjimo aikštelių darbo, nes tą žiemą Čikagoje nesnigo. Savanoriavau „Naujienu“ laikraštyje, kad turėčiau progos klausyti lietuviškos kalbos ir galimybę lietuviškai kalbėti. Martynas Gudelis pasiūlė man gyventi veltui virš jo spaustuvės, bet tas kambarėlis nebuvo šildomas. Aš beveik jau buvau sutikęs kraustytis ten gyventi, bet tada mano tėtis prisiminė, kad Čikagoje gyvena jo jaunystės draugas Vytautas Uznys su žmona Adele. Jie mane mielai priėmė pas save gyventi ir dar pasiūlė darbą Tautinėse lietuvių kapinėse. Adelė Uznienė tapo man lyg antra mama, o Vytautas – kaip globėjas dėdė.

Gailisi, kad negalėjo būti lietuviu...

Gyvenimas Čikagoje, kelionė į Punksą, lietuvių kalbos žinių gilinimas, pažistamų lietuvių rato gausėjimas, šeimos sukūrimas su lietuvaite, lietuviškos šeimos auginimas, dalyvavimas liaudies šokių grupėje „Aitvaras“, vadovavimas Portlando Lietuvių Bendruomenei – tai Viliaus lietuviškojo gyvenimo akimirksniai, kuriais jis pasidalijo paskaitoje.

Nukelta į 14 psl.

LIETUVA IR PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Žymiai didės baudos už nusikaltimus

Vilnius (LRS.lt) – Seimas skubos tvarka priėmė Prezidentės pasiūlytą projektą ir kelis kartus padidino baudas už nusikaltimus, o korupcijos bylose baudas susiejo su žalos dydžiu, nusikaltėlių gauta nauda ar kyšio suma.

„Tai yra nors tyliai priimtose, bet revoliucinės pataisos, kas apskritai keičia bausmių politiką, jos reiškia, kad viena vertus, nusikalsti bus labai brangu, labai neapsimokės, o ypač už sunkias politinės korupcines veikas žmonės negalės išvengti laisvės atėmimo bausmės“, – sakė Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Vytautas Bakas.

Šiuo metu minimali bauda Baudžiamajame kodekse yra 38 eurai – vienas minimalus gyvenimo lygis (MGL).

Didžiausios baudos bus nuo 500 MGL (19 tūkst.) už baudžiamąjį nusižengimą iki 1 tūkst. MGL (38 tūkst. eurų) juridiniam asmeniui.

Baudžiamojo kodekso pataisomis nustatyta, kad už korupcinius nusikaltimus skiriamos baudos dydis negali būti mažesnis nei kaltininko padarytos turtinės žalos ar siektos gauti turtinės naudos dydis.

Už prekybą poveikiu ir papirkimą,

Seimo narys V. Bakas teigia, kad priėmus pataisas, nusikalsti bus brangu. 15 min.lt nuotr.

jeigu kyšio suma viršija 250 MGL vertės (9,5 tūkst. eurų), bus galima bausiti ne tik laisvės atėmimu iki septynerių metų, bet ir bauda.

Prezidentūros duomenimis, 2015–2017 metų teismų praktikos statistika rodo, kad už sunkius korupcinius nusikaltimus vidutiniškai skiriama bauda nesiekia nė 5 tūkst. eurų, tai yra vos 9 proc. nuo galimo baudos maksimumo. Vien per šių metų pirmą pusmetį už sunkius korupcinius nusikaltimus skirtų baudų vidurkis dar mažesnis – 3,3 tūkst. eurų, t. y. 6 proc. nuo galimo baudos maksimumo.

Susirūpinta importuojamų produktų kokybe

Vilnius (LRS.lt) – Seime inicijuojama laikinoji tyrimo komisija, kuri aiškintųsi, kodėl skiriasi Lietuvoje ir kitose Europos Sąjungos (ES) šalyse parduodami tuo paties prekės ženklo maisto produktai.

12-kos narių komisija turėtų nustatyti priežastis, kodėl skiriasi produktų sudėtis, ar taip nėra pažeidžiamos vartotojų teisės, ar nėra nesąžiningos veiklos požymių, kodėl Maisto ir veterinarijos tarnyba produktų kokybės tyrimą atliko tik dabar.

Tarnyba neseniai paskelbė, kad kai kurių Vokietijoje ir Lietuvoje parduodamų maisto produktų sudėtis skiriasi. Tyrimas atskleidė, kad skyrėsi 23-jų iš 33-jų produktų receptūra.

Vidurio ir Rytų Europos valstybės ne kartą perspėjo dėl jų šalyse parduodamų prastesnės kokybės produktų. Šalys norėtų, kad toks gamintojų elgesys būtų uždraustas. Pagal ES taisykles įmonės atskirose valstybėse narėse gali nevaržomos keisti produkto ingredientus, jeigu juos aiškiai nurodo ant pakuotės.

VU bibliotekoje rado unikalią freską

Vilnius (LRT.lt) – Vilniaus universiteto (VU) bibliotekos Joachimo Levelio salėje rasta jėzuitų laikus menanti XVIII amžiaus freska.

Ilgai manyta, kad ši freska neišliko, jos nerasta ir anksčiau atliekant tyrimus.

Atrastoji freska puoš salės lubų plafoną. Vienintelis dokumentas, kuriame minima ši freska, yra Vilniaus universiteto 1773–1774 metų iliustracijos aktas. Jame užsimenama, kad koplyčios plafone pavaizduotas šv. Stanislovas Kostka – novicijų, mokinių ir studentų globėjas.

Šiuo metu atidengta tik nedidelė dalis visos freskos, vyksta sieninės tapybos tyrimai.

Teigiama, kad atidengti freską su-

Tų pačių produktų kokybė Lietuvoje ir Vokietijoje skiriasi. „Verslo žinios“ nuotr.

Europos Komisijos (EK) pirmininkas Jean Claude Juncker šį mėnesį pareiškė, kad šalių institucijoms reikia suteikti daugiau įgaliojimų užkirsti kelią prastesnės kokybės produktų pardavimui. EK rengia bendrą ES maisto kokybės vertinimo metodologiją, kad būtų užkirstas kelias skirtingiems maisto kokybės standartams Bendrijos šalyse. Jis teigė, kad EK finansuos kiekvienos šalies narės pastangas nustatyti, ar ji susidūrė su vadinamąja maisto apartheido problema.

Gamintojai teigia, kad šios pretenzijos – nepagrįstos, atskirose rinkose skiriasi skoniai, o ne produkto kokybė.

dėtinga, nes ji padengta keliais dažų sluoksniais, tačiau neabejojama, kad pavyks atskleisti ją visą ir restauruoti.

„Baroko stiliaus freska tapyta profesionalaus menininko, puikiai išsilaikiusi, nes atlikta *al fresco* technika – tapyta ant šlapio tinko, todėl tvirta ir ilgaamžė. Tai labai vertingas ir gana retas Lietuvoje sieninės tapybos kūriny, – sakė restauravimo įmonės vadovas Aidonas Valkiūnas. – (...) Manome, kad freska nutapyta pagal žymaus italų tapytojo Antonio Balestra (1666–1740) paveikslą ‘Šv. Mergelė Marija su kūdikėliu Jėzumi ir šventaisiais’. Šis altorinis paveikslas buvo nutapytas Trijų Jėzuitų koplyčios altoriui Venecijos Santa Maria Assunta bažnyčioje”.

Irako kurdai pasisakė už nepriklausomybę

Bagdadas (ELTA) – Daugiau kaip 92 proc. referendumu balsavusių Irako kurdų pasisakė už nepriklausomybę.

Autonominio Kurdistanio regiono rinkimų komisijos nariai informavo,

Rinkėjai apie D. Trump

Washingtonas (BNS) – 57 proc. JAV rinkėjų mano, kad Donald Trump netinka būti prezidentu, ir tik 36 proc. pritaria jo darbui Baltuosiuose rūmuose, rodo rugsėjo 21–26 dienomis Quinnipiac University (Connecticut) atlikta apklausa.

Atsakydami, ar D. Trump yra tinkamas dirbti Prezidentu, amerikiečiai yra aiškiai susiskaldę pagal partinę, lyties ir rasės linijas. Tačiau dauguma sutinka dėl vieno dalyko: D. Trump turėtų liautis rašinėjęs „Twitter”.

69 proc. iš 1 412 visoje šalyje apklaustų rinkėjų sakė, kad D. Trump turėtų nebesinaudoti „Twitter”, o 26 proc. nurodė, kad jis turėtų ir toliau jame rašinėti.

94 proc. demokratų sakė, kad respublikonas D. Trump yra netinkamas prezidento postui, o 5 proc. pareiškė priešingą nuomonę. 84 proc. respublikonų nurodė, kad jis yra tinkamas, o 14

kad už nepriklausomybę pasisakė 92,73 proc. Rinkėjų aktyvumas siekė 72,61 proc.

Irako ministras pirmininkas Haider al Abadi pareikalavo, kad būtų anuluoti referendumo rezultatai.

proc. – kad netinkamas.

Amerikiečiai vyrai yra pasidaliję į dvi lygias stovyklas: 49 proc. jį laiko tinkamu, 49 – netinkamu. Į apylyges stovyklas (atitinkamai 5) proc. ir 48 proc.) yra pasidaliję ir baltieji rinkėjai. Tuo tarpu moterų grupėje ir tarp ispanakalbių daugiau yra nepalaikančių D. Trump. Juodaodžių rinkėjų grupėje D. Trump netinkamu eiti Prezidento pareigas laiko net 94 proc. apklaustųjų.

Pritarimas D. Trump darbui nuo kovo mėnesio svyruoja tarp 33 ir 40 proc.

„Kai palaikymas įstrigęs ketvirtos dešimties viduryje ir esama abejonių dėl jo charakterio ir sveiko proto, Prezidentas Donald Trump turi pažvelgti į akis nemaloniui faktui: dauguma amerikiečių rinkėjų jaučia, kad jis yra paprasčiausiai netinkamas dirbti aukščiausiam šalies poste”, – sakė tyrėjai.

Prisidėjęs prie dopingo programos ieškomas teismo

Maskva (BNS) – Maskvos teismas paskelbė išdavęs orderį areštuoti rusą Grigorijų Rodčenkovą, padėjusį organizuoti Rusijoje valstybės lygiu remtą dopingo programą olimpiadai, o vėliau pabėgusį į Jungtines Valstijas.

G. Rodčenkovas anksčiau buvo Maskvos antidopingo laboratorijos, kuri prižiūrėjo tikrinimą per 2014 metų Sočio olimpiadą, direktorius.

2016 metų gegužę jis davė interviu JAV laikraščiui, kuriame papasakojo apie sudėtingą dopingo schemą dešimtims Rusijos sportininkų per 2014 metų žiemos olimpiadą Rusijos Juodosios jūros kurorte Sočyje.

Skandalingoje Pasaulinės antidopingo agentūros (WADA) nepriklausomos komisijos ataskaitoje, kuri buvo

paskelbta 2016 metų lapkritį, sakoma, kad G. Rodčenkovas pripažino prieš auditą „tyčia sunaikinęs” 1 417 mėginių.

Dėl to Rusijos lengvaatlečiams buvo uždrausta dalyvauti pernai įvykusioje Rio de Janeiro olimpiadoje ir praėjusį mėnesį Londone surengtame Pasaulio lengvosios atletikos čempionate.

Rusija nuolat neigia, kad vykdo valstybinę dopingo programą, o vicepremjeras Vitalijus Mutko kaltino G. Rodčenkovo laboratoriją ir Rusijos antidopingo agentūrą (RUSADA).

Neseniai „The New York Times” paskelbtame laiške G. Rodčenkovas rašė, kad iš tėvynės pabėgo baimindamasis dėl savo gyvybės ir savo šeimos saugumo.

Kas bus JAV ambasadorius Rusijoje?

Washingtonas (BNS) – JAV Senato užsienio ryšių komitetas patvirtino buvusio Utah gubernatoriaus Jon Huntsman kandidatūrą į ambasadoriaus Rusijoje pareigas.

Jei jo paskyrimą patvirtins Senatas, J. Huntsman darbo imsis tebesitęsiant specialiojo prokuroro Robert Mueller tyrimui dėl galimai vykusio Rusijos kišimosi į JAV rinkimus ir įtariamų D. Trump rinkimų kampanijos ryšių su Rusijos pareigūnais.

Kandidatūros patvirtinimo svarstyme J. Huntsman senatoriams sakė neabejojantis, kad Rusija kišosi į 2016 metų rinkimus.

J. Huntsman du kartus yra ėjęs JAV ambasadoriaus pareigas. Savo šalies aukščiausiuoju diplomatu jis

Muziejus pabūgo kritikos

New Yorkas (Diena.lt) – Guggenheim muziejus New Yorke iš greitai atsidarysiančios parodos atšaukė tris eksponatus, kai buvo sulaukta grasi-nimų dėl jų įtraukimo į parodą.

Guggenheim muziejus šį sprendimą motyvavo nuogastavimais dėl savo darbuotojų ir lankytojų saugumo. Vienas iš kritikos susilaukusių eksponatų – vaizdo įrašas pavadinimu „Vienas kito negalintys pasiekti šunys” (Dogs

That Cannot Touch Each Other): jame rodomi du pitbulterjerai, pririšti prie bėgimo takelių ir mėginą pulti vienas kitą. Kiti pašalinti eksponatai: gaubtas, kurio viduje – tūkstančiai gyvų vabzdžių ir roplių bei vaizdo įrašas, rodantis žiūrovų akivaizdoje besiporuojančias kiaules.

Paroda „Menas ir Kinija po 1989 metų: pasaulio teatras” veiks nuo spalio 6 dienos.

Aiškėja JAV ambasadoriaus Rusijoje kandidatūra – J. Huntsman. „Politico” nuotr.

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

Jubiliejiname Čikagos maratone – 25 lietuviai!

Jau po savaitės, spalio 8 dieną, Čikagos miesto centre vyks 40-asis, jubiliejinis, bėgimas „Bank of America Chicago Marathon 2017“. Bėgimo trasoje, kaip įprastai, išvysime ir nemažą būrį lietuvių sportininkų – šiemet, kartu su 45 tūkst. bėgikų iš viso pasaulio, finišo liniją bandys pasiekti net 25 mūsų tautiečiai.

Nuo 1977 metų rengiamas ir didelio populiarumo tarp bėgikų sulaukęs Čikagos maratonas ir šiemet sukvies visus bėgimo mylėtojus iš daugiau nei 100 pasaulio šalių.

Maratono bėgimas – šiuolaikinėje lengvojoje atletikoje ilgiausia bėgimo distancija, siekianti 42 km 195 m. Būtent toks atstumas skyrė Atėnus nuo Maratono gyvenvietės. Graikų karys, šarvuotas ir ginkluotas, po mūšio, vykusio 490 m. pr. m. e. prie Maratono, kur graikai nugalėjo persus, nubėgo šį atstumą, norėdamas pranešti džiugią žinią. Karys ištarrė tik du žodžius: „Mes laimėjome“, – ir išsekęs krito negyvas.

Renkama aktyvi maratono sirgalių grupė

2009-aisiais pradėta akcija „Lietuviai Čikagos maratone“, kuomet daugiau nei 42 kilometrų (26,2 mylių) atkarpos įveikimą bėgikai skyrė Lietuvos vardo tūkstantmečiui paminėti, šiemet vyks jau 8-ą kartą.

Jau tapo tradicija maratono bėgimu pažymėti Lietuvai svarbias sukaartis, tad šiais metais 40-ąjį, jubiliejinį, Čikagos maratoną nutarta skirti Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui pažymėti.

„Labai kviečiame draugus, artimuosius bei visus sporto entuziastus spalio 8 d., sekmadienį, atvykti ir palaikyti lietuvių bėgikų komandą Čikagos maratone ties 17-ta mylia, kur plevėsuoja trispalvės, kur skamba lietuviškos dainos ir palaikymo šūkniai, kur bėgikai sustoję kelioms sekundėm ar minutėm, įgauna antrą kvėpavimą, o po jo ir finišas atrodo pasiekiamas!“

Vėliau visi susirinksime, dalinsimės išpūdžiais, nuotaikomis, bendrausime prie vaišių stalo Lietuvos generalinio konsulato patalpose. Visų labai lauksime!“ – bėgimo mėgėjus atvykti į šių metų maratoną palaikyti savo tautiečių ragino Čikagos bėgimo klubo narė, nuolatinė maratonų bėgimo dalyvė bei šio renginio koordinatė Aušra Butkevičiūtė.

Čikagos lietuvių sporto entuziastai, kaip įprastai, organizuos palaikymo punktą, kur lauks komandos bėgikų. Maratone numatė apsilankyti sirgaliai kviečiami rinktis prie University of Illinois (UIC), kur įsikūrusi PLB Lituanistikos katedra (vakari-

Lietuviai Čikagos maratone šiemet vėl dalyvaus kaip didelė ir vieninga komanda.

nėje Halsted gatvės pusėje, į pietus nuo Polk gatvės).

Prieš tai vykusiose akcijose „Lietuviai Čikagos maratone“ sportininkų bei jų draugų, atėjusių palydėti bėgikus, rankose netrūko lietuviškų trispalvių, ne vienas jų dėvėjo lietuviškos trispalvės spalvų drabužius. Tikėkimės, kad ir šiemet mes, lietuviai, išsiskirsime kelių milijonų žiūrovų minioje ir karštai palaikysime savo tautiečius.

Kviečiame sporto mylėtojus aktyviai prisidėti prie akcijos rengimo ir joje dalyvauti – bendromis jėgomis bus pasiekta, kad 2017 m. jubiliejinis Čikagos maratonas būtų išpūdingas ir įsimintinas tiek bėgikams, tiek juos palaikantiems.

„Bank of America Chicago Marathon 2014“ bėgimas kitą sekmadienį, spalio 8 d., prasidės ir pasibaigs Grand Parke. Dalyviai iš pradžių bėgs į šiaurę – LaSalle gatve, per Lincoln Parką, Sheridan Road iki Addison gatvės, ten suksis ir Broadway, Clark, Wells gatvėmis bėgs pietų kryptimi. Po to – kilpa į vakarus, Adams iki Damen, Jackson atgal iki Halsted; tada pro Little Italy ir Pilsen į pietus link Chinatown. Pasiekę 35 gatvę vėl suksis į šiaurę ir Michigan Avenue grįš į Grant Park. Maratonas prasidės 7 val. ryte, baigsis 2 val. po pietų.

Nesustabdomas E. Kavaliauskas: dar vienas nokautas ir čempiono diržas!

Rugsėjo 23 d. Tucson, AZ geriausias Lietuvos profesionalus boksininkas 29-erių metų Egidijus Kavaliauskas pusvidutinio svorio kategorijos kovoje techniniu nokautu įveikė 27-erių metų meksikietį Mahonry Montes ir užsijusė Šiaurės Amerikos bokso federacijos (NABF – The North American Boxing Federation) pusvidutinio svorio kategorijos čempiono diržą! Tai buvo pirmoji E. Kavaliausko kova karjeroje, kuriai buvo numatyta 10 rundų.

Po dar vienos įtikinamos pergalės E. Kavaliauskas (d.) kovoti į ringą pakvietė pasaulio čempioną.

(11 nokautais) ir pasiekė 1 lygiąsias. Australas pasaulio čempionu tapo šių metų liepą, kai po skandalingo teisėjų sprendimo nugalėjo legendinį Manny Pacquiao.

Kavaliauskas per karjerą laimėjo visas 18 kovų, iš kurių 15 – nokautais. Šiuo metu WBO pusvidutinio svorio kategorijos lentelėje lietuvis užima rekordinę – ketvirtą – vietą.

E. Stanionis varžovą nokautavo jau I raunde

Profesionalų bokso ringe ir toliau sėkmingai kaunasi ir kitas lietuvis, 23-ųjų metų Eimantas Stanionis, San Antonio, TX iškovojo trečią savo pergalę ir tai vėl padaręs nokautu.

Pusvidutinio svorio kategorijos (iki 66,7 kg) dvikovoje Stanionis nepaliko vilčių trejais metais vyresniam JAV atstovui Oscar Valenzuela. Nors kovai buvo numatyti 6 rundai, Lietuvos boksininkas savo oponentą „iš rikiuotės“ išvedė jau pirmajame. Valenzuela lietuvis užklupo galingų smūgių kruša, varžovas suklupo, ir teisėjas priėmė sprendimą nutraukti kovą vos jai prasidėjus. Dar prieš šį nokautą Stanionis amerikietį buvo pasiuntęs į nokdauną.

Stanioniui tai buvo trečioji kova profesionalų ringe. Prieš tai lietuvis nokautu įveikė Rasheed Lawal iš Nigerijos ir amerikietį Isaac Freeman. O. Valenzuela paskutinį kartą pralaimėjimą buvo patyręs 2014-aisiais. Iki šios nesėkmės amerikietis buvo laimėjęs 9 savo kovas iš 11.

Į ringą pakvietė pasaulio čempioną

„Tai mano pirmas čempiono diržas per karjerą. Kova buvo labai sunki ir dėl pergalės teko rimtai pavargti. Kažko panašaus ir tikėjau. Dabar mano taikiklyje yra tik vienas boksininkas – Jeff Horn. Noriu kovos su juo ir žinau, kad galiu jį nugalėti“, – JAV žiniasklaidai kalbėjo Kavaliauskas.

Gandai apie galimą Kavaliausko ir Horn kovą dėl The World Boxing Organization (WBO) puslengvio svorio kategorijos pasaulio čempiono diržo buvo pasirodę kiek anksčiau. Australas savo artimiausiai kovai oponento vis dar neišsirinko, bet lietuviui progos kautis su Horn veikiausiai reikės palaukti kiek ilgiau.

Horn per karjerą laimėjo 17 kovų

„Warriors“ Baltuosiuose rūmuose pagerbti nebus

JAV prezidento Donald Trump sprendimas atšaukti NBA čempionės „Golden State Warriors“ komandos viešnagę Baltuosiuose rūmuose sukėlė nemenką rezonansą. Tokiu elgesiu pasipiktino daugybė krepšininkų, NBA generalinis komisaras Adam Silver, lygos legenda Michael Jordan, o satyromis garsėjantis „The New Yorker“ nusprendė į šią situaciją pažvelgti per humoro prizmę.

Garsus „The New Yorker“ tinklalapio autorius, humoristiniiais tekstais garsėjantis Andy Borowitz sumodeliavo situaciją, kurioje Trump vietoje „Golden State Warriors“ į Baltuosius rūmus kartu atšvesti pakviečia...visą Rusijos krepšinio rinktinę. „Trump pareiškė, kad labai norėjo susitikti su Rusijos rinktine, kurios žaidėjai yra daug daug geresni krepšininkai nei tie nevykėliai iš ‘Golden State Warriors’“, – skelbia A. Borowitz.

Prezidentas Trump išsikeidė dėl krepšininko Stephen Curry komentarų, kuris jau anksčiau neslėpė jokio noro

lankytis Baltuosiuose rūmuose. „Vizitas Baltuosiuose rūmuose visada buvo laikomas didele garbe. S. Curry dvejoja, todėl kvietimas atšaukiamas“, – socialiniame tinkle pareiškė Trump.

Į žodžių mūšį netrukus įsitraukė ir kita NBA žvaigždė LeBron James. Clevelando „Cavaliers“ žaidėjas socialiniame tinkle parašė: „Lankytis Baltuosiuose rūmuose buvo didelė garbė, kol juose nepasirodė tu!“

Krepšininkų pusėn stojo Jordan, viešai pareiškęs, kad iki šiol žodžio laisvė buvo vienas pagrindinių JAV valstybės teisių, ir pastarieji Trump veiksmai kelia daug klausimų, kur link juda amerikietiška visuomenė ir jos politika. Satyrai Rusijos rinktinę pasirinkta ne veltui – keisti Trump ir Rusijos santykiai JAV žiniasklaidoje yra aptarinėjami jau ilgą laiką. JAV žvalgybos agentūros viešingai sutaria, kad Rusija kišosi į prezidento rinkimus siekdama padėti Trump. Tyrimas, kokius ryšius Trump aplinkos žmonės palaikė su Maskva, nebaigtas iki šiol. Patys Baltieji rūmai visas sąsajas su rusais neigia.

Daktaro Jono Basanavičiaus keliais

Archeologijos muziejus Varnoje įkurtas J. Basanavičiaus rūpesčiu.

Atkelta iš 1 psl.

1879 metais Bulgarija išsivadavo iš beveik 500 metų trukusio osmanų imperijos jungo, ir tais pačiais metais J. Basanavičius Maskvos universitete baigė medicinos studijas. Keletą mėnesių pasitobulinęs Chirurgijos katedroje dėl pašlijusios sveikatos jis buvo priverstas palikti jam netikusi šaltą Rusijos klimatą ir buvo paskirtas dirbti į ką tik nepriklausomybę gavusią Bulgariją, nedidelį ir skurdų Lomo miestą prie Dunojaus upės.

Yra žinoma, kad miestelio gyventojai gydytojų ir ligoninių ten vengė, nes manė, kad į ligoninę einama tik numirti, tad naujai iš Lietuvos atvykusiam jaunam gydytojui pirmiausia teko įrodyti, kad taip nėra. Savo autobiografijoje J. Basanavičius yra paprašęs, kad „mano atsišaukimai į gyventojus sulaukė gerų pasekmių, nes pirmaisiais 1880 mano veikimo metais ligoninėj jau gydėsi 522 ligonių ir ambulatorijoj apsilankė 1 144, kuomet pirmiau 1879 m. buvo gydoma tik 19 žmonių“.

Tuo metu jis sutiko ir savo gyvenimo meilę – Čekijos vokiekaitę Elę Mohl, tačiau jaunavedžių laimė buvo trumpa – ji mirė nuo džiovos ant vyro rankų po penkerių bendro gyvenimo metų, būdama vos 26-erių. Moteris buvo palaidota Lomo miestelio kapinėse, bet jos kapas ten iki mūsų dienų neišliko. „Kad nuo to smūgio, kurį man suteikęs Ellės mirtis, nors kiek nusiraminus, jį užmiršus ir liūdnumą pravarius, aš dar rudenį 1889 m. pradėjau rašyt monografiją apie Lom Palankos departamento sanitarę padėtį 10 metų tarpe su bulgarų etnografija, kurią buvau gerai pažinęs“, – savo autobiografijoje rašo J. Basanavičius.

Apie tai, kad J. Basanavičius Lome buvo išskirtinis gydytojas, liudija ir vietos žmonių reakcija į ministro sprendimą jį perkelti dirbti į Varną – yra žinoma, kad jie rinko parašus ir siuntė į ministeriją prašydami gerbiama gydytoją palikti dirbti Lome. Į tuos prašymus atsiliepta nebuvo.

1892 m. daktaras persikėlė į Varną, kur ėjo miesto ligoninės vidaus ligų skyriaus vyriausiojo gydytojo pareigas, o 1894 m. pabaigoje buvo paskirtas gimnazijos ir kunigaikščio Ferdinando rūmų Euksinograde gydytoju. 1891 m. Jonas Basanavičius gavo Bulgarijos pilietybę. Varnoje jis aktyviai dalyvavo visuomeniniame ir politiniame šalies gyvenime, įstojo į Bulgarijos demokratų partiją ir net prisidėjo prie jos kūrimo. 1898–1903 m. daktaras buvo išrinktas į Varnos miesto tarybą.

Tuomet Varnos miestas nelabai priminė pajūrio kurortą, gyventojai

skundėsi dėl smarvės, antisanitarinės padėties, neišbrendamų purvynų, taip pat šiukšlynų. Reaguodama į tuos skundus vietos valdžia J. Basanavičiui paskyrė užduotį – iširti esamą padėtį ir pateikti pasiūlymą, kaip pagerinti sanitarinę-higieninę padėtį mieste. J. Basanavičius išsiaiškino, kad problema buvo vietinis ežeras ir nedidelė pelkė, kurioje veisėsi uodai platino maliariją, o dėl švaraus geriamojo vandens trūkumo Varnoje nuolat kildavo ir vidurių šiltinės, dizenterijos epidemijos. Jo siūlymu ežeras buvo nusausintas, pelkė užpilta žemėmis, nusausintose vietose prisodinta vandenį gerai sugeriančių medžių.

Bulgarijos medicinos istorijos tyrinėtojai itin vertina ir lietuvių daktaro pasiūlytas priemones šalyje tuomet siautusiai maliarijai įveikti, ir tai, kad jis daug prisidėjo kuriant Varną kaip kurortą, koku šis miestas yra dabar. Išsamiai išnagrinėjęs, kaip būtų galima plėsti miestą, jis atkreipė dėmesį į palankias klimato sąlygas, šiltus rudens mėnesius, jūros maudykles, purvo vonių galimybes ir pasiūlė konkretų projektą, kaip iš apleisto provincijos miesto Varną paversti patraukliu kurortu su sanatorijomis, gydyklomis ir gražiai sutvarkyta Juodosios jūros krantine.

Įdomu tai, kad J. Basanavičius įtikino Varnos miesto tarybą ir dėl atvykstančių turistų apmokestinimo, nes daug keliaujęs daktaras matė, kokią naudą tokie mokesčiai gali duoti miesto suklestėjimui. Tuomet šis naujoviškas siūlymas taip pat buvo priimtas, pinigai panaudoti prie Juodosios jūros esančiam Pamarjo parkui sutvarkyti, kuris ir šiandien labai mėgstamas miestiečių ir kurorto svečių.

Nors ne visi J. Basanavičiaus pasiūlymai buvo įgyvendinti iki 1905-ųjų, kol jis gyveno Bulgarijoje, bet Varnos kurortas nepamiršo daktaro nuopelnų – ir šiandien turistai gausiai lanko J. Basanavičiaus siūlymu ir iniciatyvą įkurtą Archeologijos muziejų, esantį pačiame kurorte centre. Istorija, archeologija bei etnokultūra visą gyvenimą domėjęsis J. Basanavičius tarybai pateikė pasiūlymą ir dėl šio Varnos miesto muziejaus įkūrimo, jis pats skatino archeologinių radinių rinkimą ir perdavimą muziejui. Yra žinoma, kad J. Basanavičius prie jau sukaupytų kolekcijų svariai prisidėjo asmeniškai – gydydamas skurdžiai gyvenusius žmones už gydymą atlygį neretai gaudavo ne Bulgarijos nacionaline valiuta levais, o senomis, vietinių išsaugotomis ir istorinę vertę turinčiomis monetomis.

Kitoje vietoje sename gražiam pastate veikia Varnos medicinos isto-

Senoji Varnos stotis.

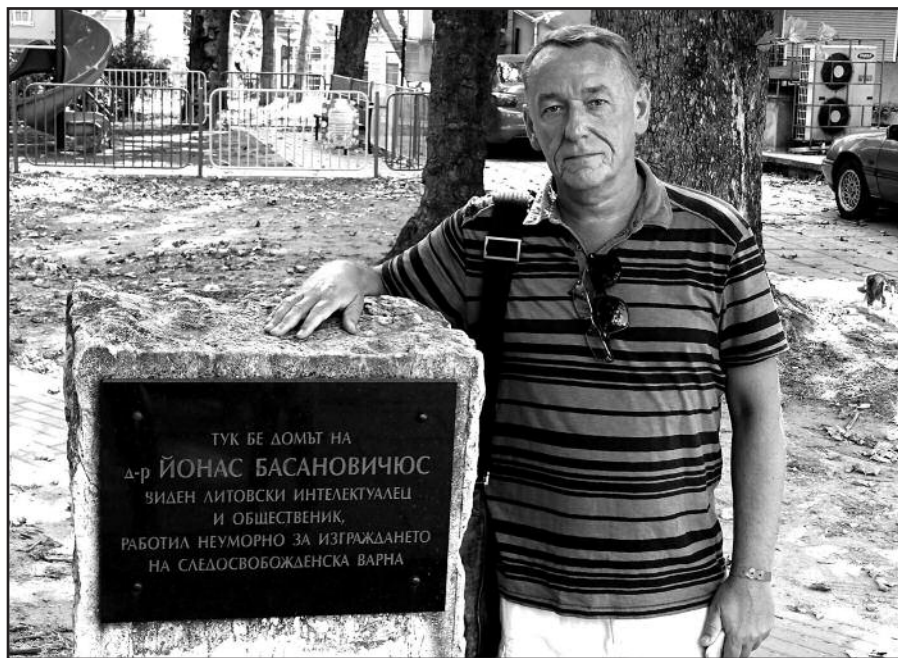
rijos muziejus, kuriame yra skirta dėmesio ir daktarui iš Lietuvos, tiek daug padariusio vietos gyventojų labui. Šiame muziejuje prieš kelerius metus vyko tarptautinė konferencija, skirta J. Basanavičiaus darbams Bulgarijoje apžvelgti.

Varnoje yra ir gatvė, pavadinta daktaro vardu, o 2007 metais bulgarų kalba buvo išleista Petko Ivanovo Mangačevo monografija „Dr. Jono Basanavičiaus gyvenimas ir veikla Bulgarijoje (1880–1905 m.)“, kuri 2013 metais buvo išleista ir lietuviškai.

Vaikstant po Varną, teko apžiūrėti ir senąją geležinkelio stotį, dar menančią J. Basanavičiaus laikus, bet labiausiai norėjosi surasti Panagiurište gatvę senamiestyje, nes būtent joje stovėjo namas, kuriame daktaras gy-

veno Varnoje. Naudojantis žemėlapiu, nedidelę gatvelę pavyko surasti gana lengvai, o joje greitai pamačiau ir atminimo ženklą, skirtą garsiajam daktarui iš Lietuvos.

Bulgarų kalba joje parašyta, kad „šioje vietoje stovėjo namas Jono Basanavičiaus, garsaus Lietuvos intelektualo ir visuomenės veikėjo, kuris nepailsdamas dirbo Varnos gyventojų gerovės labui“. Dabar šalia šio atminimo ženklo pastatytas vaikų darželis, ir pro šalįėjusi jauna moteris su mergaite, mano paprašyta nufotografuoti, visai nenustebo ir pasakė, jog yra girdėjusi apie garsųjį daktarą iš Lietuvos ir jo darbus šiame kurorte. Moteris patinėjo, kad lietuviai čia jau ne kartą lankėsi ir labai svarbu, kad šio žmogaus atminimas yra įamžintas.

Straipsnio autorius Algis Vaškevičius prie Jono Basanavičiui skirto atminimo ženklo.

Miesto medicinos istorijos muziejuje yra daktarų menančių eksponatų.

Virginija, gyvenanti Mexico City: apie miestą, kultūrą ir žemės drebėjimą

Atkelta iš 1 psl.

Pokalbis su Virginija Nenartavičiute

Esate pirmą lietuvė, gyvenanti Mexico City, Meksikos sostinėje, su kuria man teko neakivaizdžiai susipažinti. Kokie keliai ten Jus atvedė? Kokia buvo pradžia? Prie ko buvo sunkiausia prisitaikyti?

Mūsų čia jau visai nemažai, turint galvoje, kad Meksika – ne pati populiariausia šalis tarp lietuvių. Nuolat tarpusavyje bendraujančių jau per 40, o dar teko sutikti tautiečių, kurios nelabai linkusios bendrauti. Manau, kad per paskutinius 15 metų nuolat Meksikoje gyvenančių lietuvių skaičius išaugo nuo 4 iki 50. Aš – meilės emigrantė. Susipažinom, susirašinėjom, vėliau pasimatėm Europoje. Pasvėrus visus „už“ ir „prieš“ atvykau į Meksiką, nes tuo metu tai atrodė palankiausias sprendimas.

Meksika labai skiriasi nuo Lietuvos, todėl prisitaikymas prie vietinio gyvenimo buvo gana ilgas, o kai kurie dalykai man nepriimtini iki šiol. Pvz., visiškas nepaisymas kito žmogaus laiko, išankstinio perspėjimo dėl vėlavimo nebuvimas. Jei susitikimas 8 val. val., apie vėlavimą praneš lygiai 8 arba net 8:15 val., nors vėlavimas buvo akivaizdus gerokai anksčiau.

Meksikiečiai yra triukšminga tauta. Apie gatvėje išvežiojamą vandenį, dujas, surenkamas šiukšles, parduodamą maistą sužinosi (arba būsi išverstas iš lovos, jei esi nepratęs) garsiu skalambijimu, švilpimu, rėkimu. Pirmais kartais, kai kas pradėdavo rėkti po langais, išsigąsdavau. Dabar tai tiesiog nemalonu. Ypač kai, pavyzdžiui, vidurnaktį prie namo sustoja vežimėlis su šutintom saldžiom bulvėm ir apie tai pranešama garvežio švilpimu. Mašinų klaksonai naudojami visur ir visada – paskubinti priešais stovintį automobilį, nereguliuojamose sankryžose pranešti, kad atvažiuoji arba pasiūsti ką nors toli toli, spaudžiant garsinį signalą penkis kartus.

Prisitaikymas prie maisto irgi buvo sudėtingas. Meksikiečiai daug ir dažnai valgo gatvėse, o tas maistas, švelniai pasakius, nėra įprastas lietuviui akiai ir skrandžiui. Pats paprasčiausias pavyzdys – takos (kukurūziniai paplotėliai su koku nors įdaru). Didžiuliam metaliniam dubenyje riebaluose plaukioja, burbuliuoja troškinamos jaučio akys, žandai, smegenys, liežuviai, kiaulių žarnos, knyslės... Niekas nėra išmetama. Virėjas dažniausiai tiesiog rankomis žarsto šias gėrybes, o jų užsisakius, rankom stveria iš verdančių riebalų šių subproduktų gabalus, deda ant kelmo (atstojančio pjaustymo lentą) ir dideliu peiliu supjausto į mažus gabalėlius. Tada uždeda juos ant riebaluose ar garuose pašildytos tortilijos, dar užbarsto pjaustyto svogūno, kalendros, salsos. Takos sudedamos į popierines skiauteles ir patiekiamos ant plastikinės lėkštės, kuri dažniausiai dar būna įvilktą į plastikinį maišelį, kad paskui nereiktų lėkštės plauti. Veiksmas vyksta 24 valandas. Tomis pačiomis rankomis imami pinigai, vaikomi laukiniai šunys.

Stengdamasi negalvoti, kokiomis higienos sąlygomis gaminamas tas maistas, užsimerki ir valgai... Svarbu nepamiršti, kad kasmet (jei ligos anksčiau nesugriebia) reikia suvartoti kursą antiparazitinių vaistų, kad organizmas išsivalytų nuo visokių gyvių. Prisitaikiau tik po gero pusmečio, nes ilgą laiką dideliu lankstu apeidavau tokias maitinimo vietas, bjaurėdamasi kvapais ir vaizdais.

Pernai pavasarį aš pati lankiausi Mexico City ir likau sužavėta miesto architektūra, žmonių šiltumu, maisto pasiūla, europietišku gyvenimo stiliumi, kur žmonės mėgsta ilgai vakaroti. Kas jums labiausiai patinka? Turisto akimis tikrai yra kuo gėrėtis: Meksika pasižymi kontrastinga gamta (nuo dykumų su didžiuliais kaktusais iki drėgnų džunglių), įspūdingais architektūriniais paminklais (vien piramidės ko vertos), miesto daugiatautiškumu. Jau 9 metus rengiamoje Tautų mugėje kasmet susirenka daugiau nei 90 šalių atstovai. Meksika yra verdantis tautų katilas. Leidžiant vakarus kokiame jaukiame turistų mėgiamame rajone, galima rinktis iš įvairių restoranų, jaukių kavinukų, parkelių, ragauti vietinius skanėstus. Miesto istorinis centras niekada nemiega – groja gatvės muzikantai, patruliuoja ir eismą tvarko policininkai, pilna turistų, automobilių, turistinių dviaukščių autobusų. Tokį Mexico City mato turistai.

Virginijai patinka stebėti viską, kas vyksta aplinkui.

Kai esi nuolatinis gyventojas, žinai, kad šalia prestižinių centro vietų ar gražių turistinių rajonų reikia dairytis, kad niekas nemačiomis neprisiartintų su ginklu ir nepareikalautų ištuštinti kišenių, ar šalia esančiam praeiviui nėra įremtas peilis į šoną bandant apiplėšti, ar tas *bičas*, priejęs prie šviesoforo stovinčio automobilio, per priekinį langą nešvarina vairuotojo kišenių... Nuo turistinių objektų, esančių centre, pasukusvos per kelis kvartalus, galima užėti į baisiai pridergtas gatves, kuriose tarp improvizuotų palapinių, šiukšlių, maišų, senų skudurų guli benamiai. Jie šiaip, vidury dienos, nėra pavojingi, bet naktį nenorėtum tokio sutikti – apsvaigusio nuo klijų ar traukiančio marihuanos suktinę. Turistams patarčiau vengti nuošalių gatvelių, laikytis pagrindinėse gatvėse, nedemonstruoti piniginės turinio, laikyti prie savęs fotoaparatus, kitą įrangą ir be reikalo neblizginti prabangiais papuošalais. Yra pavojus, kad jie gali dingti: kad ir be smurto, tiesiog nepastebimai.

Kai lankiausi Mexico City pagalvojau, jog labai norėčiau gyventi šiame mieste. Tuo pačiu esu girdėjusi apie didžiulę korupciją, nesutramdomą nusikalstamumą. Ar tai tik gandai?

Apsigyvenus šiame mieste, pirmas išpuolis gali būti geras, jautiesi pakylėtas, bet anksčiau ar vėliau ateina emocijų atoslūgis, apima vienišumo jausmas. Tai esu pastebėjusi iš kelių tautiečių moterų, su kuriomis daug bendravome. Kai jos atvyko į Meksiką skraidė lyg ant sparnų, o po kokio pusmečio tekda-

vo išklaudyti skundų, kokios svetimos čia jaučiasi, kaip atsibodo derintis prie skirtingos kultūros atstovų, kokie jie nenuoširdūs, ir kaip šioje šalyje yra viskas kitaip, nei Lietuvoje, kur viskas sava ir gera...

Apie nusikaltimus galima būtų parašyti visą knygą. Pradedant smulkiais gatvės nusikaltimais, kurie, deja, neretai baigiasi besipriešinančios aukos sužeidimu arba mirtimi (nes dažniausiai tai būna ginkluoti apiplėšimai), sumušimais siekiant apiplėšti, visų vertybių pasisavinimu porai minučių užgrobų kokią mikroautobusą, baigiant grobimais, išpirkos reikalavimais, linčiavimu, įsiveržimu į namus, šeimininkų surišimais ir vertybių išvežimu. Tai yra atsitikę daugeliui mano pažįstamų, bendradarbių, vyro šeimos nariams. Meksikiečiai juokauja – jei nesi buvęs apiplėštas, vadinasi, nesi tikras meksikietis.

Ar lengvai susikalbate ispaniškai? Kaip sekasi bendrauti su vietiniais?

Ispanų kalbos pramokau gana greitai. Tai buvo intensyvūs trijų mėnesių kursai vietiniame universitete, po kurių geriausia mokytoja buvo patirtis ir praktika. Nuo pirmų dienų Meksikoje viena važinėju metro ir mikroautobusais. Kadangi nejaukiai jaučiausi negalėdama susikalbėti su vietiniais, tai postūmis suprasti ir sugebėti bendrauti su jais buvo didžiulis. Lietuvoje universitete laisvalaikiu studijavau kalbas ir ispanų man buvo aštuntoji užsienio kalba. Dabar galiu teigti, kad ją kalbu geriausiai iš visų mokamų užsienio kalbų.

Smalsu daugiau išgirsti apie Jūsų šeimą. Ar jaučiate joje kultūrinius skirtumus?

Mano vyras meksikietis, esam susituokę 13 metų ir per tą laiką įsitikinau, kad kultūriniai skirtumai tikrai egzistuoja. Pavyzdžiui, man sunkiai suprantamas tas nuolatinis reikalų atidėliojimas kitam kartui. Ne visada priimtinas įprotis grįžus į namus būti su batais ir lauko drabužiais. Daug kas kitaip – maisto ruošimas, kitokie vaikų ir tėvų santykiai, daug kitų dalykų.

Kaip susiklostė profesinis gyvenimas. Ką veikiate Meksikoje?

Jau daugiau nei 10 metų dirbu toje pačioje sriatyje – advokatų kompanijoje, marketingo procesų ir kokybės skyriuje. Esu atsakinga už ryšius su tarptautinėmis asociacijomis, viešuosius ryšius, advokatų vertinimo kriterijus, įmonės rengiamas konferencijas ir pan. Tai neturi nieko bendro su mano filologiniu išsilavinimu, bet gyvenimas išmokė daugiau nei universitetas. Kelis paskutinius metus dirbu iš namų ir tik kelis kartus per savaitę einu į biurą. Greitai tie išėjimai dar suretės, nes kitą mėnesį laukiame naujo šeimos nario gimimo. Tačiau nustoti dirbti nesiruošiu, ypač, kad galiu tai daryti iš namų. Meksikoje yra sunku suderinti motinystę su darbu. Nes dirbant oficialiai, darbo valandos dažniausiai yra ilgesnės nei bet kokio lopšelio ar darželio laikas. O gimus vaikui, skiriamos tik 45 dienos atostogų.

Nukelta į 14 psl.

Štai kiek lietuvių moterų, gyvenančių Mexico City, iš kurių dauguma yra meilės emigrantės.

V. Nenartavičiūtės asmeninio archyvo nuotr.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos, Chirurgija,
Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elmhurst: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS–CHIRURGIJA–AKINIAI
2701 W 69 th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

15-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika
Tėsininkas
(312) 938-4909
asiudika@boodlaw.com

Audra P. Karalius
Advokatė
(312) 219-8540
akaralius@boodlaw.com

A. Rimas Domanskis
Advokatas
(312) 540-1075
domanskis@boodlaw.com

Dainius R. Dumbrys
Advokatas
(312) 938-4905
ddumbrys@boodlaw.com

Nekilnojamas turtas
—
Įmonių ir komercinė teisė
—
Paveldėjimo teisė JAV ir
Lietuvoje
—
Atstovavimas teismuose
—

One North Franklin,
Suite 1200
Chicago, IL 60606
Fax: (312) 540 1162
www.boodellllc.com

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę – www.racinebakery.com

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com
tickets@doleris.com
1-800-514-9989
PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką,
katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo tes-
tamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“
laikraščio gyvavimą daugelį metų!

DRAUGO FONDAS

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500
www.draugofondas.org

DRAUGAS • 773-585-9500
skelbimai@draugas.org

Siūlome pigiausias skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ
VYTIS TOURS

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2017 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus 2017m.

Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas

Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

Pasidalinkite nuomone

facebookwww.facebook.com/draugolaikrastis

„Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai: **administracija@draugas.org** ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Teiraukītės tel. 773-585-9500

Ateitininkų studijų savaitgalis (II)

Tomo Venclovos poezijos rečitalis

Šių metų rugsėjo 11 dieną poetas, literatūros tyrinėtojas ir vertėjas, profesorius Tomas Venclova šventė savo 80-tąjį gimtadienį. Ta proga Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė jį apdovanojo ordinu „Už nuopelnus Lietuvai“ Komandoro didžiuoju kryžiumi, o Vilniaus universitetas savo alumnui T. Venclovai suteikė garbės daktaro vardą ir įteikė garbės daktaro insignijas – togą ir kepurę.

T. Venclova, vienas iš penkių Lietuvos Helsinkio grupės steigėjų, yra Yale University rusų literatūros profesorius emeritas. Spalio 5 d., ketvirtadienį, Hunter College poetas surengs savo poezijos rečitalį. Jis vyks nuo 5:30 val. p. p. iki 7:30 val. v. adresu:

Hunter College
East 68th & Lexington Ave.
B126, Hunter West
New York, New York

T. Venclova skaitys ir anksčiau parašytą, ir naujausią savo poeziją lietuvių bei rusų kalbomis. Klausytojams bus pateikti eilėraščių vertimai į anglų kalbą. Jis taip pat pasidalins mintimis apie Lietuvos praeitį bei dabartį, lietuvišką literatūrą, kultūrą ir politiką. Įėjimas nemokamas. Rečitalį ruošia Hunter College rusiškų ir slaviškų studijų skyrius ir Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New Yorke.

LR gen. konsulato New Yorke info

Brangūs pasvaliečiai, išsibarstę po visą pasaulį!

Švęsdami Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį, skatindami plėtoti ryšius ir bendradarbiavimą pasvaliečių su Tėviške, gyvenančių užsienio valstybėse, maloniai kviečiame Jus į pirmąjį Pasaulio pasvaliečių suvažiavimą, kuris įvyks 2018 m. birželio 28–29 d. Vilniuje.

Daugiau informacijos el. svetainėje www.pasvalys.lt (Pasvalio kraštiečių bendrija)

Prof. Rimantas Kanapėnas
Pasvalio kraštiečių bendrijos pirmininkas

Laikyk LR Konstitucijos egzaminą internetu

Konstitucijos egzaminas 2017

Lietuvos Respublikos Konstitucijos egzaminas – jau 11-tą kartą vykstanti visuotinė teisinių žinių patikrinimo akcija. Šiemet Lietuvos Respublikos Konstitucijai – 25! Egzaminą organizuojanti LR Teisingumo ministerija kartu su egzamino globėja Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė ir informaciniais partneriais DELFI bei LRT visus šalies piliečius ir gyventojus akcijos metu kviečia pasitikrinti Konstitucijos žinias.

Egzamine kviečiami dalyvauti visi lietuviai, mylintys savo šalį ir norintys dar geriau išmanyti pagrindinį Lietuvos įstatymą – Konstituciją.

Užsienyje gyvenantys lietuviai Konstitucijos egzaminą galės laikyti spalio 3 d. nuo 12 val. iki 1 val. p. p. internetu tinklalapyje www.delfi.lt. Čia patalpin-tas testas bus pritaikytas ir mobiliesiems telefonams.

Šioje egzamino kategorijoje skirti trys prizai tiems, kurie ne tik geriausiai, bet ir per trumpiausią laiką atsakys į klausimus. Laikantieji internetu dalyvaus tik pirmame egzamino etape, išankstinė registracija nėra būtina.

Su egzamino taisyklėmis susipažinti galite čia: www.konstitucijosegzaminas.lt Daugiau informacijos el. paštu konstitucija@inlinen.eu

LR Teisingumo ministerijos info

Juozas Dėdinas, gyvenantis Woodland Hills, CA, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Jūsų paramos dėka dar ilgai gyvuos lietuviškas spausdintass žodis.

A † A
Zigmas Grybinas

Zigmas Grybinas (93 m.), gimęs 1923 m. gruodžio 25 d. Šakiuose, Lietuvoje, (tėvai – Ona (Naujokaitė) Grybinienė ir Antanas Grybinas) augęs Lukšiuose, mirė 2017 m. rugsėjo 23 d., šeštadienį, savo namuose O’Fallon, IL.

Zigmas Grybinas

Nuo atvykimo iš Lietuvos į JAV 1949 metais Zigmas, pedago-gas ir humanitaras, savo gyve-nime daug pasiekė. Tačiau jo didžiau-sias pasididžiavimas ir džiaugsmas buvo šeima. Zigmas ir jo mylima žmo-na Virginia džiaugėsi savąja, kupina meilės 65 metų santuoka, kurios dėka jie turi šešis vaikus, septynis anūkus ir vieną proanūkį. 1967 metais jų šeima persikėlė iš East St. Louis į kaimišką sodybą O’Fallon, Illinojaus valstijoje. Jų valda buvo apaugusi piktžolėmis ir pilna apgriuvusių pastatų. Vaikai, ko gero, nebuvo patenkinti sužinoję, kiek darbų jie privalės nudirbti, tačiau ne-trukus Grybinų sodyba tapo nuostabia oaze su vaizdingu tvenkiniu sodžiaus gale, gausybe gėlių, vaismedžių, dar-žovių. Net ir sulaukęs garbingo am-žiaus, Zigmas daug laiko praleisdavo lauke pavasarį sodindamas daržoves ir visą vasarą su malonumu pjaudamas daugybę akrų žolės. Jam taip pat pati-ko drožinėti – jis sukūrė daugybę me-dinių kryžių, statulėlių ir kitų medinių dirbinių, primenančių gimtąją Lietu-vą.

Jungtinėse Valstijose Zigmas Gry-binas susikūrė nuostabų gyvenimą ir didžiavosi būdamas amerikiečiu. Savo vaikams jis įkvėpė meilę Lietuvai. Šio žmogaus reikšmingas indėlis į Lietu-vių Bendruomenę bus jaučiamas dar labai ilgai. Penkiasdešimt metų jis buvo JAV Lietuvių Bendruomenės St. Louis apylinkės pirmininku, įsteigė lie-tuvišką šeštadieninę mokyklą ir joje mokytojavo, įkūrė ir pats dalyvavo lie-tuviškame orkestre, akordeonu grojo

tautiškuose renginiuose ir dainavo lietuvių chore. Jo išpūdingas baritonas ir grojimas vargonais Švenčiausios Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidė-jimo bažnyčioje ilgam išliks mūsų at-mintyje. Labai gaila, kad daugiau to ne-išgirsime.

Zigmas buvo jauniausias iš šešių vaikų. Jo tėvai ir visi broliai bei sese-rys jau yra mirę.

Puoselėti brangius prisiminimus iš daugybės kartu pragyventų metų liko Zigmo mylima žmona Virginia (Wickel) Grybinas; dukterys Dalia Gry-binas-Lee (Ray), gyv. South San Fran-cisco, CA, Loretta Grybinas-Gudin, gyv. Swansea, IL ir Kristina Brophy (Bill), gyv. Coeur d’Alene, ID; sūnūs To-mas Grybinas (Kim), gyv. Fairfield, CA, Jonas Grybinas (Dellice), gyv. St. Louis, MO ir Linas Grybinas (Lisa), gyv. Col-linsville, IL; anūkė Stasha Goodin (Will), anūakai Sean Goodin, Josh Bro-phy, Dustin ir TJ Grybinas, David Gry-binas ir Anthony Grybinas; proanūkis Nolan Spaulding.

Liūdinti šeima ir
JAV LB Greater St. Louis apylinkė

Žymenį
„Geriausios laidojimo paslaugos“
DAILY Southtown suteikė

Palos-Gaidas
FUNERAL HOME

11028 S. Southwest Hwy. Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410 www.palosgaidasfh.com

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO, 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

Yolanda Zaparackas, gyvenanti Farmington Hills, MI, pratęsė met-inę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Dėkojame už ne vienerių metų paramą.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Spalio 1 d., sekmadienį, po 11 val. r. šv.** Mišių kviečiame į Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salę pabendrauti prie kavos puodelio. Galėsite apžiūrėti fotografijos parodą iš parapijos gyvenimo.

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyrius spalio 4 d., trečiadienį, 1 val. p. p.** kviečia visus į PLC Lemonte skaityklą, kur matysite dokumentinį filmą „Nepaprasta auka“, pasakojantį apie žymų partizaną Juozą Vitkų-Kazimieraitį.

■ **Spalio 15 d., sekmadienį, po 11 val. r. šv.** Mišių Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje vyks Šiaulių universiteto mišraus choro „Studium“ koncertas. Bilietus įsigysite prie įėjimo. Maloniai visus kviečiame.

■ **Spalio 22 d., sekmadienį, 2 val. p. p.** Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje vyks Lietuvių rašytojų draugijos literatūrinė popietė „Pavasaris rudenį“. Programa bus paskelbta netrukus. Visi kviečiami ir laukiami.

■ **Poezijos mylėtojus spalio 28 d., šeštadienį, kviečiame į Sandros Avižienytės ketvirtosios knygos „3 dienos, 4 naktys“ su-tiktuves Čiurlionio galerijoje, Jaunimo cent-re (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636). Renginio pradžia – 4 val. p. p.**

■ **Lapkričio 5 d., sekmadienį, „Sielos“ ga-lerijoje Pasaulio lietuvių centre Lemonte vyks Vilijos Kerelytės koncertas „Atnešk man dai-ną“. Pradžia – 12:30 val. p. p.**

■ **Draugo fondo metinis narių suvažiavimas** įvyks lapkričio 12 d., šeštadienį, 11 val. r. „Draugo“ patalpose, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

■ **Jaunimo centrui Čikagoje prižiūrėti sku-biai reikalingi vyrai ir moteris.** Reikia turėti Social Security #. Butas Centre – nemo-kamai. Teiraukitės tel. 773-507-8692 (Ne-ninga).

www.draugas.org

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame gerb. **Nijolei Braženaitei Lukšienei-Paronetto** už finansinę paramą, tvarkant Lietuvos legendinio partizano Juozo Lukšos Daumanto muziejų Veiveriuose, Prienų rajone.

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Prienų skyriaus pirmininkė **Dalytė Raslavičienė** Prienų krašto muziejaus darbuotojai ir Veiverių kraštiečiai **Marija Brunzaitė Lisinskienė**

PADĖKA

Draugo fondas nuoširdžiai dėkoja

Vandai Gvildienei, Lisle, IL, kuri atsiuntė 200 dol. auką savo vyro a. a. Juozo Gvildžio, mirusio prieš 20 metų, atminimui. Auka skirta Lietuvos Valstybės atkūrimo šimtmečio proga rengiamai knygai „JAV lietuvių parama Lietuvai 1918-2018 m.“ Vanda Gvildienė yra labdaros organizacijų rėmėja.

▲▲▲

Draugo fondas taip pat nuoširdžiai dėkoja **Lietuvos vaikų globos būreliui „Saulutė“**, per Donatą ir Indrę Tijūnėlius atsiuntusiam 25 dol. auką Lietuvos Valstybės atkūrimo šimtmečio proga rengiamai knygai paremti.

Knygos išleidimu rūpinasi Draugo fondas.

Aukas istorinei knygai prašoma siųsti adresu:

**Draugas Foundation,
4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629**

Visų aukotojų ir rėmėjų pavardės bus skelbiamos knygoje.

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į

**Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747**

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@1honestlawyer.com

Kur susitinkame aš ir tu!

DRAUGO POKYLIS

**2017 m. spalio 29 d.,
sekmadienį,
Pasaulio lietuvių centro
didžiojoje salėje
14911 127th St., Lemont, IL**

**Programoje:
sol. Marytė Bizinkauskaitė
ir satyros grupės
„Antras kaimas“
premjera!**

Pradžia – 12 val. p. p.
Pietūs – 1 val. p. p.
Kaina asmeniui – 70 dol.
Bilietus galima įsigyti „Draugo“ administracijoje
4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
**tel. 773-585-9500,
administracija@draugas.org**

www.draugas.org • www.draugas.org/news • www.draugas.org/lh
www.facebook.com/draugolaikrastis

California Lithuanian Credit Union

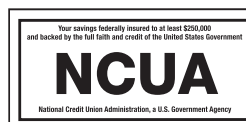
Santa Monica, CA

Savings 0.90%
IRA 1.40%

(310) 828-7095

info@clcu.org www.clcu.org

3 Year Term 2.00%
5 Year Term 2.25%
3 Year IRA Term 2.25%

Pasaulio Lietuvių Centro ~mėčio Jubiliejinę Puotą

**Spalio 21, 2017
6:00 V.V.**

(PLC Rita M. Riškus salėje)

**Kaina:
\$75**

Rezervacijos:

Žibutė Pranckevičius: 630.257.0153
Lina Smilgienė: 708.557.3343
Lina Jameikis: linajam1@gmail.com

**LITHUANIAN
WORLD CENTER
PASAULIO LIETUVIŲ CENTRAS**